

TALLINNA PEDAGOOGIKAÜLIKOOL
INFOTEDUSTE OSAKOND

ANU JUURIK
VÄLIS-EESTI ÕPPEKIRJANDUS 1940-1995. KOONDKATALOOG

Diplomitöö

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 14902

Talinn 1996

REPORT

The present research paper is an introduction of estonian educational literature published abroad. Research has been made the development of educational system and problems in preparation and issuing of textbooks in the period of 1940-1995.

The research is devided into two main parts. The first part comprises an overview of the development of educational literature. The major emphasis on the foundation and formation process of Estonian schools abroad. The Estonian schools in Sweden, Germany, Canada, USA, United Kingdom, Australia, Latvia and Russia are described. An other important topics of The first part of the research paper is the analysis of educational literature. A number of textbooks, notebooks, and instructions books have been investigated. In addition high schools study plans of that period and some relevant articles have been used.

The second part of the research is in the form of a consolidated cataloge that should provide an excellent overview of the textbooks avaible presently in the most widely known Estonian libraries.

The catalogs of Estonian National Library, Tallinn Science Academy, Pedagogical Museum, Literature Museum Archive Library and Tartu University Library, and the bibliographical overviews " Eesti raamat vabas maailmas ", and " Eesti raamat vöõrsil " have been used in the course of making up the list.

217 entry of the textbooks and educational material are listed. Most of those are high schools study materials. The list is in an alphabetical order because the number of issues is not large. In order to find the required data, full names of authors, publishers, and subjects are included.

The research paper is a precedent because the topics of Estonian educational literature published abroad has not been investigated before.

The research paper should be of great interest for book- historian, instructors, and librarians.

SISUKORD

Referaat	2
Lühendid	6
Sissejuhatus	7
1. Eellugu	9
2. Eesti koolid välismaal	11
2.1. Rootsi	12
2.1.1. Laagrikoolid	12
2.1.2. Algkoolid	14
2.1.3. Gümnaasiumid	15
2.1.4. Täienduskoolid	16
2.2. Saksamaa	18
2.3. Kanada	18
2.4. USA	19
2.5. Inglismaa	20
2.6. Austraalia	21
2.7. Läti	21
2.8. Venemaa	22
3. Õppeainete kujunemine õppeainete lõikes	23
3.1. Emakeel	23
3.1.1. Aabitsad ja aabits-lugemikud	24
3.1.2. Lugemikud	25
3.1.3. Õpikud, töövihikud ja harjutustikud	28
3.1.4. Abimaterjalid	31
3.2. Kirjandus	32
3.3. Usuõpetus	34

3.4. Loodusteadused	35
3.4.1. Loodusõpetus	35
3.4.2. Füüsika	37
3.5. Maateadus	38
3.6. Ajalugu	40
3.7. Võõrkeeled	42
3.7.1. Inglise keel	42
3.7.2. Saksa keel	43
3.7.3. Prantsuse keel	44
3.7.4. Hispaania keel	44
3.7.5. Rootsi keel	44
3.8. Muusikaõpetus	45
3.9. Matemaatika	47
3.10. Muud	48
4. Õppekirjandust välja andnud kirjastused ja teised organisatsioonid	49
KOONDKATALOOG	
Kirjandusnimestik	52
Aineloend	71
Nimeregister	91
Aineregister	94
Autorita ja kollektiiv-autoriga raamatud	96
Väljaandmiskohtade ja kirjastajate / väljaandjate register	99
KOKKUVÕTE	102
KASUTATUD KIRJANDUS	104
Lisad: Nr. 1. Õppekirjanduse väljaandmine õppeainete lõikes	107
Nr. 2. Kirjastajate ja kirjastuste poolt väljaantud õppekirjanduse hulk aastate lõikes	110

LÜHENDID

EPAM	Eesti Pedagoogika Arhiiv Muuseum
KMAR	Kirjandusmuuseumi Arhiiv Raamatukogu
RR	Eesti Rahvusraamatukogu
TA	Teaduste Akadeemia Raamatukogu
TÜ	Tartu Ülikooli Raamatukogu

SISSEJUHATUS

Oma kutuuri ja rahvuse säilitamise eelduseks eksiilis on keeleoskus. Rahvuse püsijäämiseks on vaja osata emakeelt, tunda kirjandust ja ajalugu.

Suur kooliealiste laste arv maapakku saabunute hulgas tingis vajaduse eesti koolide järele laagrikoolide näol, millest hiljem arenesid välja alg-, kesk- ja täienduskoolid ning gümnaasiumid. Kodumaal pooleli jäänud õpingute jätkamiseks oli vaja uusi aineõpikuid. Vajati õpperaamatuid, mis objektiivselt kajastaksid muutunud olukorda ja vastaksid õppekavadele.

Esimeseks võõrsil välja antud õpikuks oli Juhan Aavikult 1944. aastal ilmunud "Aabits ja lugemik kodule ja koolile".

1944- 1995. aastal anti välja hulgaliselt õppekirjandust, mis aitas kaasa rahvuskeelse hariduse ja kultuuri arengule ning püsijäämisele.

Viimasel ajal on huvi pakkunud välis-eestis toimuv, kuna okupeeritud riigis oli selle ühiskonna pärandi uurimine väga keeruline ja peaaegu võimatu. Seetõttu ei ole ka välis-eesti õppekirjandust ning sellega seotud probleeme varem komplekselt uuritud. Käesolev uurimistöö püüab seda tühimikku täita.

Uurimistöö koosneb kahest osast: esimene osa moodustab tekstilise ülevaate õppekirjanduse kujunemisest. Peatähelepanu on pööratud Eesti koolide tekke ja arenguloole, ning õpikute analüüsile. Teise osa moodustab koondkataloog, mis peaks andma hea ülevaate sellest, millised õpperaamatud on säilinud ja millistes Eesti suuremates raamatukogudes neid säilitatakse.

Teemast lähtuvalt on uurimisobjektiks õppekirjandus ja selle väljaandmine. Uurimise aineks on õpperaamatud, töövihikud, saateaine kogumikud. Samuti

on uurimistöös kasutatud tolle perioodi üldhariduskoolide õppekavu ning üksikuid eelnevaid teemakäsitlusi.

Uurimistöös on kasutatud antud perioodil ilmunud õppekirjandust (raamatukogude fondidest)

Kirjandusnimestiku koostamisel on kasutatud raamatukogude katalooge (TÜ, RR, EPAMR, TA, KMAR), ning bibliograafilisi ülevaateid " Eesti raamat vabas maailmas " ja " Eesti raamat võõrsil ".

Nimestikku on koondatud 217 õpperaamatu ja - materjali kirjed. Põhiliselt on tegemist üldhariduslike koolide õppematerjalidega.

Oma ülesehituselt on nimestik alfabeetiline, kuna temas kajastuvate trükiste hulk ei ole suur. Samuti võimaldab alfabeetiline ülesehitus parema ülevaate saamist õpperaamatute võimalike kordustrükkide kohta antud perioodil. Vajalike andmete leidmiseks on nimestik varustatud nimeregistri, kollektiiv-origa või mitme koostajaga trükiste pealkirjade registri, kirjastajate ja autor-kirjastajate ning õppeainete registriga.

Kirjandusnimestikku on lihtne kasutada, ta peaks huvi pakkuma raamatu ajalooastele, pedagoogidele ja raamatukogutöötajatele.

I. EELLUGU

Eestlaste lahkumine kodumaalt algas kohe kui Hitler ja Staa lin olid 23. augustil 1939. aastal sõlminud lepingu Ida-Euroopa ruumi endi vahel jagamiseks. Selle tulemusel inkorporeeriti Eesti Nõukogude Liitu, muutudes hävitava sõja tallermaaks / 15; 32 /.

Maapao esimeseks endeks pärast Saksa-Vene mõjupiirkondade jagamislepingu allakirjutamist oli balti sakslaste kiire ümberasustamine Baltikumist Saksamaale. Esimene laev balti- sakslastega lahkus Tallinnast 18. oktoobril 1939. aastal. Need 12660 lahkujat moodustasid tegelikult esimese põgenike laine. Minejate hulka said poetuda ka mõned eestlased.

Võimalusi paoteele asuda oli eestlastel esialgu vähe, kuna Eesti Valitsus täitis temale Nõukogude Liidu poolt pealesunnitud lepingut, kodanike põgenemise ja varade väljaviimise keelu kohta / 15; 33 /.

Pagulasteks tuleb pidada ka neid välismaal viibijaid, kes 1940. aastal kodumaale tagasi ei pöördunud. Nende seas oli meremehi ja Eesti Saatkondade personal, kes kojukutse käsule ei järgnenud.

Järgmine põgenemislaine toimus 1941. aasta sügisel. Sõjaväkke sundimine ja poliitilise surve kõvenemine tingis nooremate meeste ja intelligentsi tihenunud põgenemise Saksa okupatsiooni eest enamasti Soome ja Rootsi / 15; 35 /.

Suurim põgenike vool sai alguse 1943. aasta sügisel ning kulmineerus järgmise aasta kevad -ja suvekuudel. Suur osa rahvast asus paoteele rinde lähenemisel. Paljud neist arvestasid võimalust mõne aja pärast tagasi pöörduda, paljud aga olid veendunud, et neil väljaspool kodumaad avanevad soodsamad võimalused kodumaa vabanemise kasuks tegutsemiseks kui kodus või kusagil Venemaa sunnitöölaagris. Vaevalt, et keegi arvestas nii pika

maapagu. Tagasipöördujate vähesus näitab siiski ,et lahkujad olid küllatki teadlikud poliitilised pagulased, mitte lihtsalt inimesed, kes sõja ja rinde eest hirmu pärast ära tulid.

Suuremad eestlaste kolooniad tekkisid sõjajärgsetel aastatel peale Soome, Rootsi ja Saksamaa veel Ameerika Ühendriikidesse, Kanadasse, Austraalsse ja Ingismaale.

II. EESTI KOOLID VÄLISMAAL

Emakeel on võõrsile tulnud täiskasvanuile enesestmõistetavalt omavaheliseks läbikäimise keeleks, küsimus kerkib esile aga järgmise põlvkonna puhul. Uus keel hakkab endist kõrvale tõrjuma niipea kui laps jõuab kooliea piiridesse.

Vajadus õpetada eestlastele eesti keeles ja eesti keelt kerkis üles juba möödunud sajandil, mil Venemaale, Türki, Ameerikasse ja Kanadasse väljarännanud eestlased asutasid üksikutes kaugetes asulates koole, võimaldamaks oma lastele õpingute jätkamist.

Oma isiksuse kujundamine, säilitamine ja arendamine tähendab lapsele ränka võitlust ja heitlust ümbruse autoriteediga, kes tahab kujundada teda kui uue aja kandjat oma näo järele, mineviku näo kohaselt. Võõras ümbruses ja vaimses ilmastikus on need loomulikud raskused ja võitlused lapsele palju raskemad kanda. Oma keel, kombed ja tõekspidamised vabastavad lapse kohanemiskustest / 38; 33 /.

Emakeeles õpetust saades jõuab laps õppeaineis paremini edasi, luues sellega soodsamad eeldused üldiseks vaimseks arenguks.

Võõras ühiskonnas, kus ümberrahvastumise oht on noorte hulgas eriti suur, on emakeelsel haridusel, seega kultuuri säilitamisel oluline tähtsus.

2. 1. ROOTSI

2. 1. 1. Laagrikoolid

1944. aastal Rootsi saabunud eestlased paigutati põgenike laagritesse üle maa.

Vajadus eesti keelse algkooli ja gümnaasiumi järele andis tunda eelkõige seetõttu, et 25000 Eestist saabunud põgeniku hulgas oli 2000 algkooli ning 800 keskkooli- ja gümnaasiumiõpilast / /. Õnneks oli põgenike seas ka ligi 400 algkooli õpetajat / /.

Esimese algatuse eesti kooli organiseerimise mõtte teostamiseks Rootsis tegid 1944. aasta oktoobris Soome pagulaskeskuse eestlased Heinrich Marki initsiatiivil ja aktiivsel osalemisel / /.

Esimene laagrikool ja seega ühtlasi esimene Eesti kool Rootsis asutati 1945. aasta Rootsi asutati 1945. aasta veebruaris Vikingshilli põgenike laagris laagriwanema A. Grönbergi poolt / /.

Algul peeti pagulaspõlve ajutiseks nähtuseks ja seetõttu oli emakeelse alg- ja keskhariduse jätkamine oluline selleks, et lapsed saaksid kodumaale naastes koos teistega õpinguid jätkata. Laagrikoolidel oli ka suur pedagoogiline tähtsus. Pärast okupatsiooniaegade poolt üsna lünklikku ja mõjustatud õpetuse saamist pääsesid õpilased taas eesti rahvuslikku kooli. Laagrite ühes osas, kus leidis gümnaasiumi õpetajaid ja -õpilasi, tekkisid keskkooli ja gümnaasiumi õpilaste grupid, kes oma õpinguid jätkasid/ 39; 47 /.

Õpilaste ja õpetajate suur arv laagreis andis kooliküsimuse aktuaalsusele erilise kaalu ja põhjendatud vajaduse küsimuse rõhutamiseks Rootsi ametiasutustes. Põgenikest kooliealiste noorte siirdumine rootsi koolidesse tekitas rootsi pedagoogidele probleeme, kuna umbkeelsetel õpilastel oli õppimisega raskusi / 39; 38 /.

Õppetöö pidi toimuma koolide peavalitsuse poolt kinnitatud õppekavade alusel, osas aineis emakeeles oma rahvusest õpetajate, osades aga rootsi keeles, rootsi või eesti rootslastest õpetajate juhendamisel poolt. Esialgu alustati laste õpetamist eesti algkoolide õppekavade alusel, kuniks töötati välja ja kehtestati rootsipäraseid tunni- ja õppekavad / 39;38 /.

Välismaalaste komisjoni soovil moodustati 21. jaanuaril 1945. aastal Eesti Komitee Koolitoimkond, mille loomisega algas tegelik koolide organiseerimise periood.

Laagrikoolide suurimaks raskusks õppetöös oli õpikute puudumine. Ainult vähested õpilased olid Eestist kaasa võtnud kooliraamatuid, sedagi juhuslikus valikus. Esialgu kasutati ka rootsi koolide õpikuid, millest tehti tõlkeid ja paljundati laagris leiduvate vahenditega / 39; 47 /.

Uus periood laagrikoolide organiseerimises ja töös algas 1. jaanuaril 1945 aastal, mil Välismaalaste Komisjon asus lahendama pagulaste kooli ja haridusküsimusi ning organiseerima laagrikoolide tööd koostöös äsjaasutatud Eesti Komitee Koolitoimkonnaga, mille tööd juhtisid R. Penno ja H. Mark. Laagrikoolidele seati ülesandeks õpetada pagulaste lastele võimalikult kiiresti niipalju kohalikku keelt, et nad peale laagrikoolide likvideerimist võiksid siirduda rootsi koolidesse / 39; 43 /.

Eesti koolid laagrikoolidena olid ajutised ja loomulikult võisid püsida vaid niikaua, kui püsisid laagrid. Laagrielanike siirdumisega üle maa laiali, lõpetasid oma tegevuse ka eesti laagrikoolid / 39; 46 /.

Laagrikoolide tegevuse lõpetamine 15. augustil 1945. aastal sundis eesti koolitegelasi otsima võimalusi alaliste eesti algkoolide ellukutsumiseks kohtadesse, kus elas rohkem eestlasi / 39; 46 /. Päevakoolide asutamise tähtsaks motiiviks oli juurdepääsu võimaldamine edasisele haridusele / 37; 32 /.

1945. aastal töötas kokku 43 laagrikooli 828 õpilase ning 94 õpetajaga / 39; 46 /.

2. 1. 2. Algkoolid

1945. aastal avati eesti algkoolid Stockholmis, Göteborgis ja Helsingborgis. Kooliküsimus korraldati põhimõttel, et kohas kus kooliealisi lapsi on rohkem, asutatakse neile algkool, ja kus lapsi on vähem, seal korraldatakse ajutine õppimisvõimalus.

Välismaalaste komisjon ei pooldanud esialgu eesti koolide asutamist väljaspoole laagreid. 10. märtsil 1945. aastal saabus siiski luba asutada eesti algkool Stockholmis mille juhatajaks määrati magister H. Rajamaa.

Stockholmi Eesti Algkool alustas tööd vormiliselt laagrikoolina 19. märtsil 1945. 33 õpilasega. Õppetöö toimus eesti ja rootsi õppekavade alusel ja seitsme õppeaasta ulatuses / 39; 72 /.

Suureks probleemiks oli emakeelsete õpikute puudumine, kuna rootsikeelsed õpikud ei täitnud oma ülesannet õpilaste vähese keele oskuse tõttu. Esialgu jätkus kodumaalt kaasa toodud õpikutest kõikide õppeaastate ulatuses.

Eesti kooli toodi üle ka need õpilased, kes olid juba alustanud õpinguid rootsi algkoolis, kuid pidid keele mittetundmise tõttu esialgu leppima pealtkuulaja rolliga / 39; 74 /.

Tõsiseid probleeme tekitas koolide ülalpidamise küsimus. 15. augustil 1945. aastal lõpetas esialgu eesti koole toetanud Välismaalaste Komisjon nende finantseerimise. Koolid said loa edasi töötamiseks erakoolidena, nende ülalpidamiseks moodustati seltsid või leiti mõni eesti organisatsioon, kes võttis kulud enda kanda. Vaatamata raskustele jäi püsima eesti algkool Stockholmis. Hiljem õnnestus eesti algkoolasutada ka Göteborgis. Mõlemad koolid said Rootsi valitsuselt ja kohalikelt omavalitsustelt toetust. Enamus

väiksemaid algkoole lõpetasid aga tegevuse majanduslike raskuste tõttu / 34; 15 /.

Kugig Stockholmi Eesti Algkool on enamuse ajast tegutsenud erakoolina, on ta Rootsi valitsuse poolt kõrgelt hinnatud. 1978. aastal võttis Riigipäev vastu uue seaduse, mille alusel kindlustab riik Stockholmi Eesti Algekoolie majandusliku toetuse.

Aastate jooksul on Stockholmi Eesti Algkool kujunenud kakskeelseks kooliks, kus eesti aineid õpitakse eesti ja üldaineid rootsi ning eesti keeles. / 34; 15 /.

2. 1. 3. Gümnaasiumid

Samaaegselt laagrikoolide asutamisega, mis olid mõeldud peamiselt alghariduse andmiseks, tehti pingutusi ka kesk- ja kõrgema hariduse korraldamiseks. Gümnaasiumihariduse saamiseks avati 1945. aasta 12. aprillil Sigtunas internaatkool, mille juhatajaks sai Valter Lauk. Kooli eesmärgiks oli anda eesti noortele võimalus alustatud gümnaasiumi õpingud lõpule viia / 34; 15 /. Kuna Välismaalaste Komisjon lubas kooli vastu võtta ainult sada õpilast, alustas kool kahe viimase ja eelviimase klassiga. Õppetöö toimus rootsi koolide õppekavade alusel, erinevuseks oli vaid emakeel. Kooli lõpetajad said õiguse astuda ülikoolidesse. Lisaks ametlikule õppekavale võisid õpilased võtta lisatunde tehnilises joonestamises, masinakirjas ja muusikas. Sigtuna Eesti Gümnaasium tegutses kuni oktoobrini 1947 / 39; 92 /.

Teine eesti gümnaasium - Stockholmi Eesti Gümnaasium avati samuti 1945. aastal, kuna suurem osa eesti noori ei pääsenud ruumi piiratud tõttu Sigtuna Eesti Gümnaasiumisse õppima.

Stockholmi Eesti Gümnaasiumi juhatajaks valiti H. Jänes: Gümnaasium alustas oma tegevust viie klassiga. Õppetöö toimus õhtuti viiel päeval nädalas.

1948. aastani õpiti eesti õppekavade järgi, siis aga mindi üle rootsi õppekavadele, et kergendada lõpetajate edasiminekut ülikoolidesse /39; 93 /.

Stockholmi Eesti Gümnaasium tegutses kuni 1988. aastani, mil kool suleti, sest puudusid nii majanduslikud võimalused, ning ka riigi luba anda välja lõputunnistusi. Kokku lõpetas Stockholmi Eesti Gümnaasiumi 200 õpilast ja Sigtuna Eesti Gümnaasiumi 83 õpilast / 34; 93 /.

2. 1. 4. Täienduskoolid

Kuna algkoolide asutamine kõikidesse keskustesse ei olnud võimalik, ja mitmes kohas, kus eesti algkool algul asutati, kuid hiljem likvideeriti, hakati otsima võimalusi täiendava eestikeelse õpetuse korraldamiseks lastele, kes õppisid rootsi algkoolides. Selleks kutsuti ellu eesti täienduskoolid, mis asutati aks eesti seltside või koguduste juurde. Õppetöö toimus kord nädalas või kord kahe nädala tagant laupäeviti või pühapäeviti. Täienduskoolide kestvus oli 6 aastat / 34; 13, 39; 92 /.

Esimesed täienduskoolid asutati 15. septembril 1945. aastal Ulricehamnis ja 19. septembril 1945. aastal Alingsåsis. 1945. aastast alates on Rootsis töötanud kuuskümmend täienduskooli, kuid 1988. aastaks oli neist järele jäänud ainult 24. Langus oli seotud 1960- ndatel aastatel alanud tagasikäiguga- madala sündimise ja segaabielude tõttu vähenenud õpilaste arvuga / 34; 13 /

Eesti täienduskool on oma iseloomult vabatahtlik. Sunduslikku koolikohustust asendab lastevanemate moraalne vastutus oma rahva keele ja kultuuripärandi jäädvustamiseks eest järeltulijate kaudu; Eesti täienduskooli püüdeks on olla kindla korra ja nõudlikkusega kasvatus- ja õppeasutus, kus arvestatakse maksimaalselt iga õpilase võimete, huvialade ja edasipüüdlusega ega unustada, et õpetust ja eesti kogukonda kuulumist tuleb lastele teha

võimalikult huvitavaks ja meeldivaks. Eesti täienduskool ei ole ainult õppeasutus, vaid rahvusliku kasvatuse keskus, mis püüdleb oma kasvandike isiksuse kujundamisele viisil, et nad oleksid suutelised eesti kultuuriväärtusi omandama, säilitama ja edasi arendama; püüab äratada lastes huvi ja soovi rääkida eesti keeles ja kuuluda eesti kogukonda. Samas hoidub täienduskool kõigest, mis võiks riivata laste lojaalsust nende sünni- ja asukohamaa vastu / 34; 13 /.

Täienduskoolid andsid põhiteadmisi rahvuslikes aineis,- eesti keeles, laulmises, maateaduses ja ajaloo. Alguses puudusid koolidel kindlad õppekavad, need jäid õpetajate koostada. Õpetamise peamiseks eesmärgiks oli eesti keele laitmatu kõne- ja lugemisoskuse ning teadmiste andmine. Sõnavara rikastamine toimus eesti autorite lugemisega. Vanemates klassides õpetati ka kodumaa ajalugu ja geograafiat. Laulmistundides tutvustati eesti lauluvara.

2. 2. SAKSAMAA

1945. aasta teisel poolel oli eestlasi umbes seitsmekümnes USA tsooni laagris. Ainult eestlaste jaoks loodud suuremaid laagreid oli kaks - Geislingenis ja Kleinheubachis.

Koolid avati peaaegu kõikides laagrites, kus oli kooliealisi lapsi, seda vaatamata õpikute, õppevahendite ning isegi ruumide puudusele.

Peagi töötas Saksamaal 16 algkooli ja 5 gümnaasiumit, neist suurem osa kõikide klassidega / 34; 20 /.

1946. aasta lõpuks kasvas koolide arv 32-le algkoolile ja 11-le gümnaasiumile. Õpilaste arv oli vastavalt 1181 ja 591. Koolidest suurimad olid Geislingeni Algkool 500 õpilasega ja Geislingeni Gümnaasium 270 õpilasega / 34; 20 /.

Saksamaal põgenikelaagrites peale sõja lõppu asutatud algkoolid ja gümnaasiumid surid loomulikku surma 1950- ndate aastate algul, kui suurem osa eestlastest emigreerus peamiselt Inglismaale, Kanadasse, USA- sse ja Austraaliasse / 37; 36 /.

2. 3. KANADA

Eestist saabunud põgenike laste esimeseks koondajaks Kanadas kujunesid suurematesse keskustesse asutatud Eesti kogudused. Laste pühapäevakoolides toimus töö emakeeles ja seal õpetati ka eesti keelt. Pühapäevakoolide kõrvale tekkisid ka eesti täienduskoolid, mis tavaliselt töötasid üks kord nädalas.

Esimeseks täienduskooliks Kanadas oli 1949. aastal tegevust alustanud Ottawa Eesti Täienduskool 10- 15 õpilasega / 34; 33 /.

1950.aastal moodustati Toronto Eesti koolide baasil suurima õpilaste arvuga Toronto Eesti Seltsi Täienduskool, mis toimib kuueaastase algkooli, kolmeaastase keskkooli ja kaheaastase gümnaasiumina. 1988. aastal oli õpilaste arv algkoolis 98, keskkoolis 35, gümnaasiumis 14. Õppejõude oli 13.

Lisaks koolide tööle korraldab Toronto Eesti Seltsi Täienduskool eesti keele kursuseid ja õpikute ning noorsooraamatute kirjastamist.

Algkoolis toimub õppetöö kahel päeval nädalas õhtuti kaks tundi. Õpitakse eesti keelt, maateadust ja ajalugu ning laulmist. Keskkooli õppetöö toimub üks kord nädalas, õhtu jooksul on neli õppetundi koos rahvatantsuga / 34; 37 /.

Keskkooli õppekavas on eesti keel koos eesti kirjandusega, maateadus, ajalugu, ja kodanikuõpetus / 34; 38 /.

Toronto Eesti Gümnaasium on mõeldud jätkuks eesti keskkoolile, kus noortele on antud võimalus täiendada oma eesti keele oskust ja eesti ainelisi teadmisi, kusjuures pearõhk on pandud eesti keele tundidele. Koolitöö toimub üle nädala neli tundi. Eesti gümnaasiumi kõrval tegutseb aktiivselt mitu huvirini, kus on võimalik õppida ajakirjandust, laulu ja muusikat, kujutavat kunsti, teatritegemist ning seltskondlikke tantse.

Lisaks Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolidele tegutsesid täienduskoolid ka Montrealis, Vancouveris ja Calgaris / 34; 37 /.

2. 4. USA

Esimesed eesti koolid USA-s asutati 1949. aastal Lakewoodis ja Seabrookis ning 1950. aastal Bostonis, New Yorgis ja Los Angeleses.

Eestlaste suuremal ümberasumisel USA- sse asutasid pedagoogid 1950. aastal New Yorgis Eesti Koolitoimkonna, mis hakkas korraldama täienduskoolide tööd, õpetajate kokkutulekuid ja õppekavade ning õpikute

väljaandmist. Koolitoimkonna tegevust juhtis Neeme Mälgi. 1969. aastal muudeti Eesti Koolitoimkonna nimi Eesti Koolide Keskuseks USA-s ning juhatajaks valiti Gaston O. Randvee.

Õpilaste vanus on eesti koolides kõikunud lasteaia rüblikuist kuni viieteistkümne aastaste noorteni, kes on läbi teinud kogu koolikursuse. Alates 1955. aastast on Baltimore'i Eesti koolis noori kaasatud kuni kooli kursuse lõpetamiseni / 34; 23 /.

Et teha eesti keele õpetust kättesaadavamaks ka neile, kes elasid suurematest eestlaste kogukondadest kaugemal tegi Eesti Koolide Keskus A. Roosile ülesandeks hakata välja andma ajakirja "Kiri- Kool", mis ilmus aastail 1953-1959. aastani. Samal põhimõttel alustas 1970. aastal tegutsemist ka New Yorgi kirikool / 37; 33 /.

Aastate jooksul on Eesti Koolide Keskus vahendanud Rootsi-Eesti Õpperaamatutefondi ning Toronto koolide õpperaamatuid, andnud välja kordustrükke, korraldanud suvalaagreid, õpetajate kokkutulekuid, raamatute näitusi ning müüke.

1988/1989 õppeaastal töötas USA-s 7 kooli 101 õpilasega (vanuses 3- 18 eluaastat) ja 2 kodukooli, kus 4 last said õpetust oma vanematelt / 34; 25 /.

2. 5. INGLISMAA

Inglismaal Leicesteris tegutses eestikeelne täienduskool 1948-1974. aastani, mil õpetust sai üle kaheksakümne lapse. Kool lõpetas oma tegevuse õpilaste vähesuse tõttu.

1968. aastal avati Leicesteri Eesti kool. Kooli eesmärgiks ja ülesandeks oli juba emakeelt kõnelevatele ja noortele parema keeleoskuse andmine ja teadmiste täiendamine. Õpikud ja õppevahendid saadi 1968. aastal Toronto

Eesti Seltsilt ja Eesti Koolifondilt Rootsis.Ka see kool lõpetas oma tegevuse 1974. aastal õpilaste vähesuse tõttu / 34; 59 /.

Lisaks eelpool mainitutele tegutsesid Eesti täienduskoolid Bradfordis 6 õpilase ja 2 õpetajaga, Leedsis 11 õpilase ja 1 õpetajaga, Londonis 15 õpilase ja 2 õpetaja ning Nottinghamis 8 õpilase ja 2 õpetajaga. Leicesteris tegutses ka pühapäevakool 14 õpilase ja 5 õpetajaga / 34; 58 /.

2. 6. AUSTRALIA

Esimene Eesti täienduskool Austraalias asutati juba 1929. aastal Sydneys. 1950- ndatel aastatel tegutses Austraalias 10 eesti täienduskooli, kokku üle 200 õpilasega. Õpetus piirdus põhiliselt algkooli tasemega.

1975. aasta keskpaigas töötas veel ainult kolm eesti täienduskooli: Sydneys 30, Melbourne' is 15 ja Adelaide' is 10 õpilasega / 34; 54 /.

2. 7. LÄTI

1940.aastal okupatsiooni võimu poolt katkestatud eesti kooli tegevus Riias taaselustati 1988. aastal. 1989/1990. õppeaastal nimetati kool Riia Kooliks. Kooli eesmärgiks oli taastada võimalus emakeelse alghariduse saamiseks ning teadmisi omandamiseks eesti keele, kirjanduse, ajaloo ja etnograafia kohta. Lisaks õpiti võõrkeeli ja matemaatikat.

1994/1995. õppeaastal töötas koolis 1., 2., 4., 6., ja 7. klass / 34; 60 /.

2. 8. VENEMAA

1993.aastal avati Sankt- Peterburg' i Eesti Kool, mis ühendab nii põhi- kui pühapäevakoolis ning täiskasvanute koolis õppijaid. 1995. aastal õppis põhikoolis 16 õpilast, õpetajaid oli 4. Lisaks vene õppeprogrammides ettenähtud õppeainetele õpitakse seal ka eesti keelt, ajalugu, kodulugu, laulmist ja käsitööd. Pühapäevakoolis õppis 13 õpilast. Kooli direktor ja õpetaja on A Tonka / 34; 59 /.

22.augustil 1990. loodi Moskva Eesti Algkool. Kool oli mõeldud emakeelse hariduse andmiseks Eesti Vabariigi Suursaatkonna külalistemaja töötajate ja Moskvas elavate eestlaste lastele. Õpetus toimus eesti õpikute alusel.

1993/1994. õppeaastal õppis koolis 9 last; 1994/1995 6 õpilast ja 2 õpetajat. Kool suleti 1995. aasta mais õpilaste vähesuse tõttu / 34; 59 /.

1957. aastal avati Petseri II Keskkool. Suurim lõpetajate arv oli 1960. aastal- 40 õpilast. Õpetajaid on koolis 10. Õppetöö toimub eesti õppeprogrammide alusel. Õpilaste vähesuse tõttu viiakse kogu õppetöö läbi individuaalselt. Õppevahendeid ja õpikuid on saadud Eestist tasuta.

III. ÕPPEKIRJANDUSE KUJUNEMINE ÕPPEAINETE LÕIKES

Eduka õppetöö eelduseks koolis on heade õpperaamatute olemasolu. Kuna õpilased ei osanud alguses küllaldaselt võõrkeelt, valmistas õppimine "võõrkeelsetest" õpikutest neile suuremal või vähemal määral raskusi. Kuna üks osa klassidest töötas esimestel aastatel eesti õppekavade alusel, tuli koolidel hankida ise endale eestikeelsed õpikud. Õpetajad koostasid õppematerjalid ise või tõlkisid kohalikke õpikuid eesti keelde. Paljundati ka iseseisvusaegseid eesti õpikuid. Õpilaste teadmiste kasvades võeti tarvitusele ka kohalikud õpikud.

2. 1. EMAKEEL

Eesti koolides välismaal toimus emakeele õppimine Eesti Vabariigis kehtinud õppekavade alusel, mida kohandati vastavalt kohalikele oludele.

Eesti keele õpetamise eesmärgiks seati armastuse kasvatamist oma kodumaa, rahva, keele ja kirjanduse vastu, mida saavutatakse sõnavara rikastamise, ilmeka lugemise arendamise, kõne- ja kirjaoskuse kujundamise ning emakeelsete teoste käsitlemise teel. Koolis omandatud keelelised teadmised jäävad aluseks lapse edaspidisele arengule ja emakeele individuaalsele omandamisele ilukirjanduse kaudu, mis rahuldaks nii kunstilisi, kui ka pedagoogilisi nõudeid / 38; 86 /.

Emakeele õpetamisel rõhutatakse:

- 1) sõnavara arendamist ja rikastamiseks,
- 2) huvi arendamist emakeelse raamatu vastu,

3) noorte kasvatamist viisil, mis paneks neid mõistma ja hindama rahvuslikku omapära, ning ärataks ja süvendaks rahvustunnet / 1; 7 /.

Algkoolis jagunes emakeeleõpetus järgmiselt: esimeses ja teises klassis üheksa tundi nädalas, kolmandast kuuenda klassini kuus tundi nädalas ning keskkoolis kaks ja gümnaasiumis kolm tundi nädalas / 38; 118 /.

3. 1. 1. AABITSAD JA AABITS- LUGEMIKUD

Esimene aabits ilmus paguluses 1944. aastal. Juhan Aaviku koostatud ning Stockholmi Välis- Eesti kirjastuse poolt välja antud "Aabits ja lugemik kodule ja koolile" oli mõeldud esimeseks õpikuks lapsele, kes alustas lugema õppimist. Aabitsa lai kasutajaskond tingis vajaduse kordustruki järele, mis ilmus 1947. aastal.

Aabits algab suurte tähtede tutvutamisega, iga uus õpitav täht on punast värvi, et eristada seda juba õpitudest. Õpitud tähtedest moodustatakse esialgu ühe- ja kahe silbilisi sõnu (oi, ai), hiljem lühisõnu. Tähtede juurde kuuluvad must- valged illustratsioonid. Väikeste tähtede õppimist alustatakse sarnaselt suurte tähega,- moodustatakse sõnu ja lühilauseid. Seejärel tulevad suurtest tähtedest erinevad väikesed tähed, sõnade käänamine, kirjavahemärgid, suured tähed sõna alguses ning numbrid. Lisanduvad pikemad laused, lühilauseid, mõistatused, vanasõnad.

Lugemik sisaldab pikemaid jutukesi, luuletusi ning lõppeb muinasjutuga " Punamütsikesest " , mis eeldab seda, et laps on lugemisoskuse juba omandanud.

Aabits- lugemiku lõppu on lisatud metoodikat õpetajale / 1 /.

Järgmisel 1945. aastal ilmuvad "ABD: Eesti laste aabits " ja aasta hiljem Juhan Kallaku " Aabits ja emakeele lugemik algkoolile."

1949 ja 1955. aastal jõudsid eesti koolidesse välismaal Herman Rajamaa " Aabits ja emakeele lugemik " ning 1955. aastal Paju Otto " Kuke aabits ".

Viimane teadaolev aabits ilmus 1966. aastal. Herman Rajamaa " Eesti aabits: Eesti kodudele ja koolidele" , oli kordustrükk 1955. aastal ilmunud raamatule omalaadse sündmusena toimus " Eesti aabitsa " kinkimine igale 5-aastaseks saanud eesti lapsele Rootsis / 6; 53 /.

Aabitsad on oma põhimõttelt sarnased, alustades tähtede õppimisest , lõpetades lugemisoskuse omandamisega. Enamus aabitsad on mustvalgete või värviliste illustratsioonidega. Lugemikud sisaldavad rahvalaule ja muinasjutte. Põhjalik ülevaade antakse eestlaste kommetest ja kultuurist.

Õpikute autorid kasutavad eesti tuntud proosakirjanike ning luuletajate töid (Kitzberg, J. Oro, K. Ristikivi jt.). Lisaks eesti autoritele leidub vähesel määral ka tõlkekirjandust.

Kokku ilmus 1940-1995. aastal kolm aabitsat ja viis aabits-lugemikku (autori andmed), (vt. Lisa nr. 1).

Produktiivsemaks autoriks oli Herman Rajamaa kolme aabitsaga.

Kirjastustest ilmus enim aabitsaid ja aabits-lugemikke Rootsi-Eesti Õpperaamatufondilt- kolm trükist.

3. 1. 2. LUGEMIKUD

1945. aastal ilmus " Emakeele lugemik algkoolile"- kolm vihikut esimesele õppeaastale ja ühe vihiku teisele õppeaastale, mis sisaldasid valitud lugemispalasisid J. Kallaku õpikust " Aabits ja emakeele lugemik algkoolile " ning vihiklugemik teisele õppeaastale " Seene varjus ".

1946. aastal ilmusid Villem Altkoa ja Herman Rajamaa poolt koostatud lugemikud " Emakeele lugemik algkoolile: 1. ja 2. ning 5. õppeaastale ", J. Parijõe " Eesti koolilugemik 6. õppeaastale ".

Herman Rajamaa " Eesti lugemik I " algab eesti hümniga. Õpik-lugemiksisaldab jutukesi vaheldumisi luuletustega. Kajastuse on leidnud kõik rahvuspühad. H. Rajamaa on kasutanud eranditult eesti proosakirjanike ja luuletajate loomingut (L. Koidula, M. Veske, A. Haava, F. R. Kreutzwald jt.). Juttude juurde kuuluvad ka sõnaseletused, kuna raamatu autor on säilitanud tekstide originaalsuse, mis võib aga nooremale põlvkonnale kohati mõistmatuks jääda. Lugemikus puuduvad illustratsioonid.

Õpikule ilmusid kordustrukid 1947. ja 1953. aastal / 30 /.

1947. aastal ilmus Herman Rajamaalt " Eesti lugemik II: 4. ja 5. õppeaastale".

Juttudele järgnevad sõnaseletused; luuletused kajastavad eesti elu (" Kas tunned maad ") ja valikuliselt on lisatud tutvustusi eesti kirjanikest (G. Suits, O. Luts jt.) / 31 /.

" Eesti lugemik II " 1959. aastal ilmunud trükk oli mõeldud kasutamiseks koolides, kodudes ja õpiringides. Seetõttu nimetati seda ka lugemisraamatuks.

Õpik erineb tunduvalt eelmisest väljaandest, kuna osa materjalist ilmub trükis esmakordselt. Põhjalikumalt on tutvustatud F. R. Kreutzwaldi " Kalevipoega ". Jutustuste valikul on silmas peetud eesti rahva elu ja tegevuse kajastamist võimalikult paljudelt aladelt. Lugemikus on säilitatud keeleoriginaalsus ebaühtsus, millele tõttu on lehekülje alumises servas toodud sõnade kaasaegne tähendus. Uuema põlvkonna kirjanikest on enim kasutatud L. Lumiste, B. Kangro, J. Parijõe jt. loomingut / 32 /.

1965. aastal ilmus Hella Leivati, Ilme Ivan-Caue jt. poolt koostöö tulemusel " Emakeele lugemik koolile ja kodule ", millele 1969. aastal järgnes ka kordustrukk.

Helga Nõult ilmusud 1984. aastal õpikud " Uue lugemiku " I ja 1990. aastal II osa. Tegemist on kaasaegsete õpikutega, mis suuresti erinevad oma eelkäijaist. Helga Nõult on oskuslikult sidunud ajaloo ja kaasaja. Raamatute kaanepildid ja illustratsioonid (autorilt) on kaunid ja hästiõnnestunud,

vastates kaasaegse lapse tegelikele huvidele ja küsimustele, mis võivad tekkida tänapäeva väliseestlaste lastel seoses päritolu ja põlvnemisega / 14; 120 /.

Tekstidele on lisatud sõnaseletusi ning küsimusi teksti sisu kohta. Lugemiku eesmärgiks on laiendada lapse silmaringi ning arendada fantaasiat. Eesti muinasjutud vahelduvad koera- ja dinosauruste juttudega, müsteeriumite, õudusjuttude, ning lugemismängudega.

Helga Nõu lugemik on huvitav nii lapsele kui ka lapsevanemale / 25, 26/.

Leeni Vesterinenilt 1969. aastal ilmunud " Eesti lugemik " erineb siinkohal teistest kuna ei ole mõeldud ainuüksi eestlastele, vaid pigem soome noortele. Lugemiku abiga püütakse soome lugejas äratada huvi ja anda pilti hõimurahvaste kirjandusest. Autor paneb lootuse sellele, et antud lugemik võib olla kasuks soome ja eesti õppivale noorsoole ning on sobivaks vahepalaks eesti hingelise arengu paremaks mõistmiseks, tutvustades hõimurahva elu, minevikku, tänapäeva ja tuleviku lootusi. Raamatu eesmärgiks on tutvustada eestlaste väärtushinnanguid ja aateid, ning arendada noorsoo fantaasia- ja mõttemaailma. Lugemikus sisalduv valik on tehtud eesti parimate kirjanike töödest. Lõiked erinevatest raamatutest annavad ettekujutuse kirjanike kirjutamisstiilist ja tekitavad huvi nende loominguga põhjalikumaks tutvumiseks. Luuletuste valikul on pearõhk suunatud eesti kaasaegsele lüürikale, kaasatud on ka vanema põlve autoreid (L. Koidula, J. Liiv), et üldistada antud teemat.

Lugemik sisaldab jutustusi ja näidendeid, rahvaluulet ja luulet. Teistest enam käsitletakse F. R. Kreutzwaldi, A. H. Tammsaare, J. Parijõge, Fr. Tuglase, P. Vallaku, K. Ristikivi, E. Enno jt. loomingut.

Lugemikule ei ole lisatud eesti-soome sõnastikku ja keeleõpikut / 44 /.

1940-1995. aastal ilmus kokku kaheksateist lugemikku. Õpikute taset näitavad mitmed kordustrükid. Õpitav oli eestikeskne, sisaldades põhjalikku

ülevaadet eestlaste kommetest ja kultuurist, tutvustades siinkohal ka eesti tähtsamaid kultuuritegelasi.

Produktiivseimaks autoriks oli Herman Rajamaa üheksa lugemikuga. Kirjastustest ilmus enim lugemikke Rootsi-Eesti Õpperaamatufond- kokku 11 raamatut.

3. 1. 3. ÕPIKUD, TÖÖVIHIKUD JA HARJUTUSTIKUD

1945. aastal ilmusid H. Jäneselt õpikud " Meie emakeel I ja II ", korduustrükkidega 1946. , 1955. ja 1961. aastal.

1946. aastal väli- eesti koolidesse jõudnud Elmar Muugi " Lühike eesti keele õpetuse " teine trükk ilmus 1978. aastal.

Henno Jäneselt ilmusid 1947. aastal: " Eesti keele grammatika I " ja " Eesti keele tuletusõpetus. Neist esimesega püütakse rahuldada vajadust heatasemelise keeleõpetuse järele. Õpik sisaldab kõige olulisema hääliku- , vormi- , lause- , tuletus- ja tähendusõpetusest. Pearõhk on pandud õigekeelsusele. Õpiku lõpus on harjutused keelõpetuse põhjalikumaks omandamiseks / 9 /.

1960-ndatel aastatel nägid ilmavalgust: Aleksander Laane " Emakeeleõpik " (1961), ^{Walter Tauli} Tauli, Valteri " Eesti keele grammatikka I " (1964) ja Henno Jänese õpik " Eesti keele- selle ehitus, areng ja ortoloogia " (1966)

H. Jänese õpikus antakse ülevaade eesti keele grammatikast, valgustatakse keele olemust, päritolu, arengut, murdeid ja õigekeelsuse põhimõtteid. Lisaks sellele käsitletakse võõrsõnade ortograafiat, sõnade lühendamist, järjekorda, võõrliiteid jne. Õpiku lõpus on uute ja vähemtuntud sõnade sõnastik, mis sisaldab kunstlikult loodud, teistest keeltest laenatud, vanemaid ja harvemaid sõnu, ning mille eesmärgiks on rikastada eesti pagulasnoorte sõnavara/ 8 /.

Lasteaiakasvatavate ettepanukul, ning vajadusest õpetada lastele lugemist enne kooliminekut ilmusid 1968. (I osa) ning 1974. (II osa) aastal Valdek Lengi poolt koostatud õpikud " Õpeta mind lugema ".

Õpiku esimene osa oli mõeldud kasutamiseks lasteaia vajadustest lähtuvalt. Samas olid töövihiku põhimõttel koostatud materjalid abiks igaühele, kes tegeles lugemaõpetamisega.

" Õpeta mind lugema " I osa algab suurte trükitähtede õppimisega. Tähed esitatakse raskuse järjekorras: täishäälikud, ühe- ja kahekordsed tähed, diftonig. Järgnevad sõnad, mida laps oskab läbitud tähtede varal lugeda. Iga tähe jaoks on 2-4 lehekülge. Tekstide juurde kuuluvad ka pildid, mille sisu võib laps jutustada ja laulud, mida õpetaja ette mängib. Tähed on hästi joonistatud, pildid ilmekad, teksti suurus, paigutus ja sõredus silmale meeldiv. Õpiku lõpus on metoodilisi nõuandeid aabitsa kasutajale / 7 /.

Õpiku teine osa on mõeldud algkooliealistele lastele, kes osakvad lugeda inglise keeles ja tunnevad tähti. Suurte ja väikeste tähtede õppimine toimub esialgu paraleelselt, hiljem kasutatakse ainult väikeseid tähti. Sõnad on lihtsad ja lühikesed, enamasti tuttavad; luuletused ja jutukesed huvitavad. Raamatus on kajastamist leidnud ka mitmed= pühad- Eesti Vabariigi aastapäev, jõulud jt. Lehekülgede all servas on uute sõnade seletused ja küsimused teksti sisu kohta. Õpikut läbivad suured värvilised illustratsioonid / 3; 32-35, 20 /.

1983. aastal ilmunud Herman Rajamaa õpiku " Meie eesti keel I " juurde kuulusid ka aasta varem välja antud töövihikud kolmandale ja neljandale õppeaastale.

Täienduskoolidele mõeldud õpikus " Õpime eesti keelt " (toim. R. Kuslap 1980), ei nõuta grammatika valdamist, õpetus toimub sõnade, tähtede ja lühilause näidete varal. Tekst on esitatud paraleelselt ingliskeelsete võrretega. Õpiku juurde kuulub 1986. aastal välja antud harjutustik, mis võimaldab raamatus antud sõnavara ka tegelikult kasutada. Raamatu lõppu

lisatud eesti-inglise sõnastik koondab nii õpikus kui harjutustikus kasutatud sõnad / 45/.

Eesti keelt mittavaldavatele keskastme õpilastele mõeldud E. Kotka-Nymani poolt 1985. (I osa) ja 1990. (II osa) aastal välja antud õpiku " Samm-sammult edasi " esimene osa algab tähestikuga. Õpiku aluseks on lapse lähim ümbrus, kodu, kool ja sõbrad. Pearõhk on lihtsamate eestikeelsete sõnade, lausete, väljendite omandamisel. Õpiku teevad huvitavamaks lõbusad lühilood ja ristsõnad. Õpiku sissejuhatus on eesti ja inglise keeles, palju on kasutatud tõlkeharjutusi / 34; 53/.

Õpiku teine osa sisaldab põhjalikumalt grammatikat. Jutustavate tekstide peategelaste läbi tutvustatakse õpitavat. Teksti lõpus on küsimused, uued sõnad, harjutused. Lisapeatükid sisaldavad ristsõnu, harjutusi, erineva raskusega tekste. Õpiku lõpus on eesti-rootsi sõnastik / 17 /.

Eesti keelt mittevaldavatele või vähesel määral valdavatele inimestele ilmus 1962. aastal Arthur Hamani " Lårobok i estniska: Grammatik, ovningar, parlör ". - " Eesti keele õpik algajatele ", millele 1977. aastal järgnes korduustrükk.

1972 ilmus Henno Jänese saksakeelne eesti keele grammatika õpik " Grammatik der estnischen Sprache ", mille korduustrükk anti välja 1982. aastal.

Samal aastal (1982) ilmus Winifred Oseri ja Tiiu Salasoo poolt koostatud õpik " Estonian for Beginners " - " Eesti keele õpik algajatele ". Gümnaasiumiealistele ja vanematele mõeldud õpik oli sobivaks raamatuks juba keeleõpinguid alustanutele, ning eesti keelt mittevaldavatele keelehuvilistele. Õpperaamatu juurde kuuluvate kassetide abiga peaks igäüks saama piisavad teadmised igapäevase vestluse arendamiseks.

Õpik koosneb kahest osast. Esimeses osas harjutatakse hääldamist ja õigekirja, teises aga lugemist ja küsimustele vastamist. Tekstid põhinevad

igapäeva situatsioonidel, ning on varustatud grammatiliste ja inglise keelsete seletustega / 27 /.

W. Oseri ja T. Salasoo õpik on kasutatav ka individuaalõppeks. Nõudmine selle raamatu järele oli ülemaailmne ning sedavõrd suur, et 1989. ja 1992. aastal ilmusid kordustrüki. Austraalias korraldatud eesti keele kursustel jagati õpikut osavõtjatele tasuta / 34; 53/.

1993 aastal ilmus viimane teadaolev eesti keele õpik Villem Raagilt - "Õpime eesti keelt".

Kirjastustest andis kõige rohkem õpikuid välja Rootsi-Eesti Õpperaamatufond - kokku 11 raamatut.

3. 1. 4. ABIMATERJALID

Lisaks õpikutele ilmusid mitmed abimaterjalid: vestmikud, sõnastikud, ajakirjad jm. ,et hõlbustada keele õppimist ja kasutamist.

1944 ilmus " Keeleline esmaabi. Eesti- Rootsi ", koostaja A. Joasoo.

1945 " Eesti-inglise: Kogus tarvilikke lauseid, ja nimetusi praktilisest elust koos hääldamisõpetusega ".

Selleks,et teha eesti keele õpetust kättesaadavamaks ka neile, kes elasid eestlaste suurematest kogukondadest kaugemal, toimetas magister Ants Roos aastatel 1953-1959 USA Eesti Koolide Keskuse ülesandel ajakirja "Kiri-Kool" ja " Kiri- Kool abivihik " / 34; 11 /.

Lisaks neile ilmusid veel " Eesti keele lühisõnastik " (1974) ja Herman Rajamaa ja Elmar Muugi poolt " Väike õigekeelsuse sõnaraamat "(1974).

" Kodu- kool " (1974)

Aime Põldmäe " Sõnaleid " (1988).

" Laste sõnaraamat ",toimetajaks Ene Kannel (1989).

" Esimesed tuhat sõna eesti keeles ", A. Haasilt ja M. Tammelt (1993).

Ühtekokku ilmus eesti keeles 41 õpikut ja üheksa abimaterjali.

3. 2. KIRJANDUS

Kirjandusteadust käsitlevaid õpikuid ilmus 1940-1995. aastani ainult 22. Nende vähene arv on seletatav emakeele õpikutes esitatud suure ilukirjandusliku materjaliga.

1945. aastal ilmus Herman Rajamaa toimetatud " Valimik kirjandust ", mis sisaldas proosapalu, luuletusi, rahvalaule jm. Autoritest olid esindatud A. Gailit, K.-A. Hindrey, J. Parijõgi, A. Moora, E. Enno, L. Koidula, M. Under jt. / 41 /.

1946 järgnesid " Valimik kirjandust koolile ", Kersti Taevi " Ülevaade väliskirjandusest ja esteetikast ", A. Raieloo " Peatükke Eesti Kirjandusloost ", Karl Mihkla " Eesti Kirjanduse Ülevaade III- 2. osa " ja Ela Toomse " Kalevipoeg ", viimane oli jutustav lühikokkuvõtte lugude ja salmide, ning tekstinäidistega.

Kümnendi lõpul jõudsid tarbijateni " Eesti Kirjanduslugu 1. ja 2. osa (1947) ja K. Koljo toimetatud " Valimik kirjandust ". (1948)

1950-1970 -ndail aastail ilmus Rootsis kuus eesti keelset eesti kirjandusloo õpikut, neist üks kolme autori koostööna.

1950. aastal ilmus Henno Jäneselt " Ülevaade eesti kirjandusest ", mis põhines koostatud Henno Jänese, Oskar Parlo, Bernhard Söödi jt. poolt koostatud " Eesti kirjandusloo I-III " osale. Tegemist oli Eesti Vabariigi aegse töö laiendatud variandiga. Ülevaatele ilmus 1957. aastal ka teine täiendatud trükk, millele on lisatud rahvaluule peatükk ning arbujate ja nooremate eksiilikirjanike lühitutvustusi / 14; 18 /.

1953. ja 1980. (2 tr.) aastal ilmus Fr. R. Kreutzwaldi " Kalevipoeg: Jutustus noortele. ", ning 1965 ja 1976. aastal Valdek Lenki " Kalevipoeg: õppe- ja tööraamat lastele ".

1965. aastal Arvo Mägi poolt koostatud " Lühike eesti kirjanduslugu I ja II ", sisaldab endas lühikokkuvõtte eesti kirjanduse arengust, algmeist kuni iseseisvusaja lõpuni. Pearõhk on asetatud kirjanduse arengu käsitlemisele, värvikust annavad teoste tiitellehtede ning kirjanike fotode rohkus. Õpiku lõppu on lisatud kokkuvõtte kirjanike elulugudest ja nende poolt kirjutatud teostest / 22, 23 /.

Samal aastal ilmus ka " Lavavakk: Põimik eesti näidendeid ", milles toimetas Henno Jänes.

1973. aastal jõudis eesti koolidesse " Eesti Kirjanduslugu täienduskoolidele ". Endla Komi koostatud õpik annab ülevaate eesti rahvaluulest, vaimulikust-, ja eelärkamisaegsest kirjandusest ning pagulaskirjandusest. Autor lisab omalt poolt ka soovitusnimestiku 5. ja 6. klassile, kirjandusloolise kronoloogia ning kirjanduse- ja isikunimede registrid / 4 /.

1978. aastal ilmus Arvo Mägi " Valimik lugemist noortele ", valik palu eesti kirjandusest, mis kirjeldavad noorte elu põnevalt ja humoristlikult. Esindatud on kolme eri põlvkonna autorid A. H. Tammsaarest kuni E. Toonani, kekke teosed on ilmunud ajavahemikus 1929-1969. Vähetuntud sõnad seletatakse lahti pala lõpus. Valimiku lõpus on ka Andmed autorite ja nende tähtsamate teoste kohta / 43 /.

Samal aastal ilmus Oskar Parlo " Eesti kirjanduslugu ", milles leiavab käsitlust kirjandus alates 1200. aastast (esimeste kirjalike mälestiste perioodist) kuni iseseisvusaja uusrealismini 1920-1940. 1978. aastal ilmunud õpiku puhul on tegemist kordustrükiga, esmatrüki ilmumisaasta ei ole teada.

Viimase teadaoleva õpikuna ilmus 1987. aastal Mare Aadli ja Edith Kotka-Nymani koostatud " Eesti kirjanduse radadel ". Kogumik on mõeldud

kõrgastme ja gümnaasiumi õpilastele nii eesti kui rootsi koolides. Õpik sisaldab lühinovelle, katkendeid ja jutustusi, mis on huvi pakkuvad ja mõttevahetust äratavad. Tekstide lõpus on sõnaseletused. Ära on toodud autorite tähtsamad teosed ja eluloolised andmed. Õpik käsitleb teemasid rahvaluulest kuni kaasaegse eesti kirjanduseni nii eestis kui ka paguluses. Luuletused on valitud sobivuse ja lihtsuse järgi. Esitatud on eesti parimate kirjanike tööd- F. Tuglas, O. Luts, A. Gailit, A. H. Tammsaare. Ilmunud kirjandusõpikutest on käesolev mahukaim - 406 lehekülge / 17 /.

Kirjandusõpikute eesmärgiks on anda ülevaadet eesti kirjandusest. Varasem ainek on objektiviseeritud, lühiajalugu vabamas töötluses. Kirjanduslood on kirjutatud populaarvormis. Õpikud on sobivad ka kodulugemiseks ajaviitekirjandusena, lootuses äratada selle läbi suuremat huvi eesti kirjanike ja nende poolt pakutava vastu.

.....Autoritest olid viljakamad Oskar Parlo, Karl Mihkla ja Henno Jänes kolme raamatuga; kirjastustest Rootsi Eesti Õpperaamatufond seitsme õpikuga.

3. 3. USUÕPETUS

Usuõpetuse eesmärgiks on äratada ja elustada noorsoos kõlbelisi tundeid ning anda üldteadmisi kristlikust kirikust ja usundist.

Algkoolis toimus usuõpetus esimesest neljanda klassini kaks tundi nädalas ning viiendas ja kuuendas klassis üks tund nädalas / 2 /. Keskkooli teises ja neljandas klassis ning gümnaasiumis õpetati usuõpetust üks tund nädalas / 38; 118 /

Koos lauluraamatutega ilmus 1940-1995. aastani 6 vastavat õppematerjali.

1945. aastal Stockholmis ilmunud Jaan Gnadenteichi " Usuõpetus noortele I " sisaldas piiblilugusid Uuest ja Vanast Testamendist. Õpik kujutas endast emakeelset usuõpetuse lugemikku, mis aitaks säilitada lastes armastust kiriku

ja rahva vastu ning oli mõeldud kasutamiseks 3.-4. õppeaastal. Seda võisid kasutada ka leeriõpilased käsiraamatuna. Testamendi lugudele lisaks on katekismus, millele lisanduvad igapäevased näitlikud palved. Raamatu lõpus on ka peatükid " Pühast Meie Isa Palvest " ja peajumalateenistuse kord pühapäevadel ja pühil.

J. Luurilt ja A. Arumäelt ilmusid 1946. j 1947. aastal " Usuõpetus algkoolidele I, II " ning 1961 " Usuõpetus kodule ja koolile ", mille varasemad trükid ilmusid pealkirja all " Usuõpetus algkoolidele II ".

1949. ja 1958. aastal anti välja " Uus lauluraamat ", mis oli mõeldud kirikus, koolis ja kodus kasutamiseks, sisaldades palvelaule, kiituselaule, laulude juhataja jm. Neist esimene ilmus Saksamaal Geislingenis, teine aga Stockholmis EELK Komitee poolt.

1970. aastal ilmus ka " Väike lauluraamat kirikule, koolile ja kodule ".

3. 4. LOODUSTEADUSED

3. 4. 1. LOODUSÕPETUS

Loodusõpetuse õppesihiks on igapäevaste eluvajaduste ulatuses looduse, lihtsamate loodusnähtuste tundmaõppimine ja algteadmiste omandamine looduse andide kasutamiseks ja looduslike nähtuste rakendamisel inimese hüvanguks / 40 /. Nooremates klassides tutvustatakse õpilasi taime- ja loomariigiga, kuuendas klassis moodustab kursuse olulisema osa inimene ja tervishoid / 10 /.

Aineõppimist alustatakse algkooli kolmandast klassist. Kolmandas ja neljandas klassis on ette nähtud kaks tundi nädalas, viiendas ja kuuendas

klassis kolm tundi. Keskkoolis kaks tundi nädalas ning gümnaasiumi esimeses üks tund, teises kaks tundi ja kolmandas klassis kolm tundi nädalas.

Õpperaamatut ei peetud loodusõpetuse õpetamisel tähtsaks ja otstarbekaks, kuna " on võimatu kokku seada loodusõpetuse raamatut, mis vastaks iga kooli tegelikule õppekavale linnas ja maal. Rohkem tähtsust on õpperaamatul kokkuvõtete tegemiseks ja kordamiseks / 38; 115 /.

1940-1995. aastani ilmus kokku 3 loodusõpetuse õpikut, 1946. ja 1947. aastal. J. Langi, A. Paris jt. poolt koostatud " Väike Looduse sõber ". Õpikud olid mõeldud 4.-6. klassile. Loodusalast teavet sai ka maateaduse ja koduloo õpikute, need aitasid kompenseerida vähest õpikute hulka.

3. 4. 2. FÜÜSIKA

Füüsikas ilmus kaks õpikut.

1946. aastal A. Virro toimetatud " Füüsika gümnaasiumi II klassile ".

A. Virro " Füüsika I ja II kohta on teada vaid, et õpik ilmus 1940- ndatel aastal Geislingenis.

Õpikute väikene arv tulenes ka sellest, et enamus eesti algkooli lõpetanud noori asus õppima võõrkeelsetesse koolidesse ja suuremat vajadust eesti keelsete füüsika õpikute järele ei tuntud.

3. 5. MAATEADUS

Maateaduse õpetamise eesmärgiks on koduümbruse ja kodumaa ning teiste maade ja rahvaste elu-olu ja elamistingimuste võrdlev tundmaõppimine / 2 /. Läbi selle arendatakse lapse tähelepanu-, vaatlus- ja kujutlusvõimet, mõtlemist; selgitatakse põhjuslikke seoseid looduslike tingimuste ja inimeste majandusliku tegevuse vahel / 24 /.

Maateaduse õpetamine algas algkooli neljandas klassis ja kuni kuuenda klassini oli ette nähtud kaks tundi nädalas / 2 /. Keskkoolis toimus loodusõpetus kaks ja gümnaasiumis üks tund nädalas / 38; 118 /

Õpetamisel asetati põhirõhk Eesti tundmaõppimisele,- lugupidamise ja armastuse äratamisele ning süvendatud huvi tekitamisele kodumaa vastu. / 40; 11 /.

Esimene maateaduse õpperaamat ilmus 1948. aastal. A. Lehe "Maateaduse õpperaamat koolidele " andis ülevaate Eestist. Autor käsitles geograafilisi andmeid, paiku, tööalasid, hariduslikku ja riiklikku olukorda ning maakondi. Õpikus antakse täpsed protsentuaalsed ja kilomeetraalsed andmed piiride, suuruste, elanike arvu, jõgede pikkuse jm. kohta. Peatükkide lõpus on küsimused ja ülesanded õpitu kinnistamiseks / 18 /.

1952. aastal ilmus 3 numbrit lugemisvara noortele " Eesti - mu kodumaa ".

1957. aastal anti Eesti Skautide Kirjavara poolt välja õppekaart " Eesti kaart ", mis oli mõeldud kasutamiseks seinakaardina koolides, sisaldades andmeid looduse ning kultuurgeograafia õpetamiseks.

1963. aastal ilmus Stockholmis L. Lumiste, K. Ristikivi, H. Jänese jt. poolt koostatud valimik " Meie kodumaa: Maast, ajaloost ja kirjandusest " ,mis andis lugemis ja saateainet Eesti maateaduse, ajaloo ja kirjanduse käsitlemiseks. Valdav osa lugemispaladest on maateadusest ja ajaloost. Eesti

kirjanduse osa on jäänud tagasihoidlikuks, kuna selle kohta on eelnevalt ilmunud suur hulk mitmesuguseid materjale.

Valimik on mõeldud nooremale kooliastmele täiendavaks õpikuks või kasutamiseks kodus lugemikuna.

Valimiku esimene osa - maateadus- tutvustab Eesti linnu, vaatamisväärsusi, geograafiat ja esitab ülevaatlikke andmeid. II osa: Ajalugu - annab ülevaate eestlaste päritolst, usundeist, toimunud sõdadest ning esitab tabeli tähtsamate ajaloo sündmuste daatumitega. III osa: Kirjandus - käsitleb eesti tähtsamaid kirjanikke (L. Koidula, F. Tuglas, M. Under jne). Kokku on esitatud üheksa lühiülevaadet kirjanike elust ja loomingust, fotosi ning luuletusi. Õpiku lõppu on lisatud ulatuslik vähemtuntud sõnade sõnastik / 21 /.

Ajavahemikul 1966. - 1974. aastani ilmub A. Kajasaarelt kolm vihikut " Eesti maateadust ". Algkooli noorematele klassidele, skautidel, täienduskoolidele jt. mõeldud õpiku eesmärk on tutvustada kodumaad ja loodust. Materjali esitamisel lähtutakse lapse asukohamaa kodust, minnes sujuvalt üle Eestisse. Õpikuid läbib teeme ühest kujuteldavast talust Tallinna lähistel, mida ümbritsevat elu ja loodust põhjalikult vaadeldakse. Isesisvaks tööks on kontuurpiltide värvimine ja täiendamine ning taimede, loomade ja esemete eestikeelsete nimede määramine. Iseseisev töö on mõeldud mälu püsivamaks muutmiseks.

Õpiku juurde soovitatakse kasutada käsiraamatuid, mille kohta pakub informatsiooni raamatu lõpus toodud eesti ja ladinakeelne register / 11;3 /.

Kõik peatükid algavad mõne tuntud lauluga, et tõsta ja luua meeletolu, täiendada lauluvara ja elavdada õppetundi. Õpikus esitatud tegevus toimub lapse silmade läbi.

1988. aastal ilmus veel Valdek Lengilt " Eesti - meie maa, meie mäng ".

E. Komi " Eesti maateaduse kokkuvõte " ja A. Pendre koostatud välismaailmajaod " ilmumisaastad on teadmata.

Ühtekokku ilmus maateaduses ja koduloo õppimiseks üksteist õpikut ja üks õppekaart.

Kirjastustest andis maateaduse raamatuid kõige rohkem välja Rootsi-Eesti Õpperaamatufond (neli trükist).

3. 6. AJALUGU

Ajaloo õpetuse eesmärgiks oli tutvustada noori Eesti rahva minevikuga, taotluste ja saavutustega, iseseisva Eesti loomisega ja ühiskondliku elu korraldamisega. Tähtis oli kasvatada lastes usku Eesti rahva elujõudu, eluõigusse ja kodumaa vabaksolemisse, hoida ja äratada neis rahvustunnet, armastust vanemate isamaa ning rahvusliku kultuuri vastu / 40; 9, 24 /.

Algkoolis alustati ajalooõpetust kolmandas klassis. kuni kuuenda klassini k. a. oli ette nähtud kaks tundi nädalas / 2 /. Reaalkooli esimeses klassis oli üks ja teisest neljanda klassini kaks ajaloo tundi nädalas. Gümnaasiumis toimus ajalooõpetus kaks tundi nädalas / 38; 118 /.

1946. aastal ilmusid M. Ojamaa " Eesti ajalugu ", " Ajalugu algkooli IV klassile " ja " Ajalugu algkooli V klassile ". Samal aastal ilmunud J. Parijõe, T. Algma ja J. Koidu ajalooõpiku "Eesti ajalugu algkoolidele "- õpiku eesmärk oli tutvustada eesti rahvaelu aegade vältel, minevikus toimunud tähtsaid sündmusi ja silmapaistvaid isikuid. Õpetus algab eelajaloolise ajaga ja lõpeb Teise maailmsõjaga. Iga peatüki lõpus on küsimused teksti sisu kohta. Õpikut ilmestavad fotod, illustratsioonid ja joonised. Lisas on toodud tähtsamad ajaloolised aastaarvud, mõne kirjaniku eludaatumid ning raamatute ilmumisaastad (Kalevipoeg 1857-1861). Õpiku lõpus on Eesti kaart / 28 /.

Analoogne õpik eelnevale ilmus ka aasta hiljem (1947) - J. Parijõe " Eesti ajalugu algkoolidele ".

1954. aastal ilmunud J. Parijõe " Eesti ajalugu noorsoole " puhul oli tegemist teise trükiga 1946. aastal ilmunud õpikult. Õpikus on tehtud muudatusi iseseisvusaega käsitlevas peatükis. Autori hinnangul on õpik liiga mahukas ainult algkoolikursuse jaoks, seetõttu on raamatu koostamisel mõeldud ka noorsoole, õpetajatele ja lastevanematele. Niivõrd ulatusliku materjali puhul võib valida seda, mida õppimistingimused võimaldavad.

Õpiku eesmärk on tutvustada eesti rahva minevikku, tähtsamaid sündmusi, silmapaistvaid isikuid. Eesti iseseisvusaja käsitlusele on lisatud Nõukogude Liidu ja Saksa okupatsiooni ning mitu uut peatükki - Eestlased paguluses ning teosed eesti ajaloo täiendavaks lugemiseks. Õpik on mõeldud täienduskoolides ja võõrkeelsetes koolides õppivatele noortele /29/.

1969. aastal ilmusid O. Paasi " Eesti ajalugu täienduskoolidele: lühikokkuvõte ja töövihik ".(Kordustrükk 1982. aastal).

1994. aastal ilmus V. Lengi " eesti ajalugu koolile ja kodule ".

Lisaks ilmusid 1940- ndatel aastatel: Kuusik " Vana aeg " ning V. Hinnov " Eesti ajalugu keskajal " ja " Keskaeg ". Käesolevate õpikute kohta aga täpsemad ilmumisandmed puuduvad.

Kokku ilmus 1940-1995. aastal üksteist ajalooõpikut ja üks töövihik.

Geislingeni kirjastuselt ja Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komiteelt ilmus kummaltki neli raamatut.

3. 7. VÕÕRKEELED

3. 7. 1. INGLISE KEEL

Inglise keele õpetuses seati eesmärgiks laste lugemis- ja kirjutamisoskuse omandamine, loetust õigesti arusaamine ja oma mõtete väljendamisoskuste arendamine nii sõnas ja kirjas.

Inglise keele õpetus algas algkooli kolmandas klassis ja kuni kuuenda klassini oli ettenähtud neli tundi nädalas / 2 /. Reaalkooli esimesest neljanda klassini anti õpetust kolm tundi nädalas. Gümnaasiumi esimese klassis neli tundi ja teises ning kolmandas klassis viis tundi nädalas / 38; 118 /.

Esimesed inglise keele õpikud ilmusid 1945. aastal Londoni keeleteadlase ja pedagoogi, keelekursuste juhataja V. Ripmani " Inglise keele õpik algajaile I vihik "; " A First English Book "; A Second English Book ". Õpikud ei sisaldanud sõnagi eesti keelt, kuid pildimaterjal ning tekst ise sisaldasid kogu vajaliku informatsiooni, et kõigest aru saada / 38; 116 /. " Väike inglise keele kiirõpik ja sõnastik täieliku hääldamisjuhendiga ", " Inglise keele kursus algajaile 1. vihik ", E. Bergmannilt " Õppige inglise keelt mängides ", 1945 ja 1947 " English in 40 Stunden ".

1946. aastal ilmusid E. Collinsilt " Tõlkeharjutused inglise keele õppijaile. I. Eesti keelne osa " Geislingenis, J. Kalm'ult " A Practical English Grammar ", M. Simrelt " Praktiline inglise keele grammatika I ja II ", " Praktiline inglise grammatika harjutustega ", " English Text I & II ", " Everyday English II " Geislingenis

1930-ndail aastail inglise õpikute koostamist alustanud M. Kreutzbergilt ilmusid " Inglise keele õpperaamat I " 1947 ja 1948, " Inglise keele õpperaamat II " 1947 ja 1948, ning " Inglise keele õpperaamat III " 1948, "

English- Estonian Text Book " Vadstenas, õpikud järgisid paljusi V. Ripmani raamatuid/ 14; 21 /.

1947 ilmusid õpikud K. Bruusilt " Inglise keele grammatika " ja K. Rungilt " Inglise keele grammatika ".

Õpikud olid sisuliselt sarnased. Peatükid jutustustega, igapäevaseks suhtlemiseks vajalikud väljendid, tõlketekstid, grammatika, küsimused ja ülesanded. Õpikute lõpus olid eesti-inglise ja inglise -eesti sõnastikud.

Inglise keele õppematerjale ilmus kokku kakskümmend,neist enamus anti välja 1940-1950.- ndatel aastatel.

Autoritest olid produktiivsemad Marie Kreutzwald kuue õpikuga ja Simre Minna viie õpikuga. Kirjastustest Augsburg-Hochfeld viie trükisega.

3. 7. 2. SAKSA KEEL

Saksa keele õpikuid ilmus 1940-1995. aastal viis raamatut.

Gümnaasiumi õppekavas oli saksa keele õpetusele nähtud ette kaks tundi nädalas, reaalkooli esimesest neljanda klassini aga neli tundi nädalas / 38; 118 /.

1944 aastal ilmus A. Grafilt " Lühike saksa keele praktika ühes sõnastikuga ", -keelejuht neile, kellel ei olnud võimalust osa võtta kooliõpetusest või keeltekursustest. Õpiku esimene osa annab ülevaate saksa keele grammatikast, teine praktiline osa aga sisaldab vestmiku, mille lõpus on sõnastik kolme tuhande sõnaga. Kolmandas osas annab autor ülevaate saksa ja eesti keele erinevustest.

1947-1948. aastal ilmus H. Wachmannilt " Deutsche Grammatik ", I ja II , milles sisaldus põhjalik grammatikaõpetus.

Viest ilmunud saksa keele õpikust oli kolime autoriks H. Wachmann. Õpikud ilmusid kirjastuselt Augsburg-Hochfeld.

3. 7. 3. PRANTSUSE KEEL

Prantsuse keeles ilmus üks õpperaamat, milleks oli 1948. aastal Olga Bulavkini " Prantsuse keele õpperaamat algajaile ".

3. 7. 4. HISPAANIA KEEL

Hispaania keelest ilmus kaks õpikut.

1946. aastal ilmus Stockholmis I. Lenderi-Kase koostatud " Hispaania keele käsiraamat ja õpik ", mille loomisel lähtuti praktilisest vajadusest hispaania keele õpiku järele. Raamatus antakse ülevaade grammatikast, vajalikumad sõnad ja väljendid igapäevase tegevuse ja suhtlemise jaoks. Eriline tähelepanu on pööratud hääldamisele ja lausete moodustamisele.

1948. aastal ilmus " Väike hispaania keele õpperaamat ", mis sisaldab algteadmisi hääldamisõpetusest, grammatikast, kõnejuhi ja vestmiku.

3. 7. 5. ROOTSI KEEL

Rootsi keelest ilmus seitse õpperaamatut, neist kuus- 1940-ndatel ja üks 1972 aastal.

Rootsi eesti algkoolides õpetati rootsi keelt seitse tundi nädalas / 38; 84 /, keskkoolis kaks ja gümnaasiumis kolm tundi nädalas / 38; 118 /.

Esimesed rootsi keele õpikud ilmusid 1944. aastal Björn Collinderilt ja Johannes Aavikult "Rootsi -Eesti abiraamat", millele ilmus teine ja täiendatud trükk käesoleval aastal, ning Ester, H. "Praktiline rootsi keele õpik"; Seppik, Hendrik "Praktiline rootsi keele õpik".

1945. aastal B. Solitanderilt ilmunud "Rootsi keele õpik algajaile", sisaldas jutukest, luuletusi, grammatikat, ülesandeid ja õpiku lõpus sõnastiku / 189 nim /.

Greta Wieselgreni 1945. aastal ilmunud "Rootsi keele õpik" on sobiv keeleõpingute alustamiseks ülikoolides, gümnaasiumides ning rahvaülikoolides.

1972. aastal ilmus õpik "Pröva dig själv: Till håftana 1-4".

Masinkirjas ilmus vihik "Mõni sõna rootsi keelt".

3. 8. MUUSIKAÕPETUS (Laulmine)

Muusikaõpetusele pöörati suurt tähelepanu nii alg-, täiendus-, kui ka keskkoolides.

Laulmise siht on äratada lastes laulurõõmu, kasvatada ühis- ja rahvustunnet, innustada ja süvendada huvi ning armastust Eesti laulu ja muusika vastu / 24, 40; 11 /.

Suurt tähtsust pöörati muusikaõpetuses noodikirja õppimisele. Õpitav lauluvara pidi koosnema sobivatest eesti lauludest, oma osa kuulus rahvalauludele ja -viisidele / 2; 3 /.

Algkooli esimesest kolmanda astmeni (kaks klassi moodustasid ühe astme) oli ettenähtud kaks tundi muusikaõpetust nädalas. Alates kolmandast klassist

lisandus koolikoor üks tund, millest osavõtmine oli vabatahtlik / 2 /.
Keskkoolis toimus muusikaõpetus üks tund nädalas / 38; 118 /.

Esimesed muusikaõpetuse alased õpikud ilmusid 1946. aastal. Juhan Aaviku " Kooli leelo " I- algkooli nooremate klasside lauluvara (2 tr. 1956),
" Kooli leelo II "- algkooli vanemate klasside lauluvara (2 tr. 1956), ning
1947 ilmus " Kooli leelo III "- keskkooli ja gümnaasiumi lauluvara. Juhan Aaviku õpikute headust näitavad õpikutele ilmunud kordustrukid. 1946. aastal ilmus veel Riho Pätsi " Lemmiklaulik ".

1965 ilmus Rajaloo Elmarilt " Minu laul ".

1972 A. Kullangi ja A. Sõrra koostatud " Laule, mängu ja tantse väikelastele " oli mõeldud peamiselt lasteaedades kasutamiseks.

1977 H. Kiisk " Eesti laulud nootidega ".

1981 Aruvald Lydia " Täienduskoolide lauluvara ".

Ene Runge koostatud " Lood ja laulud lastele " on laulude kogumik mida emad ja vanaemad saaksid lastele ette laulda ja lugeda. Laulude valik kogumikus eeldab nende eelnevat tundmist, mõnedele on lisatud noodid, palju on rahvalaule / 36 /.

Õpikute peasihiks on anda erakorralises olukorras olevale eesti koolile vajalik lauluvara, arendada lauluoskust ning selle kaudu tundeelu, ilumeelt ja rahvuslikku idealismi / 24 /.

Kõik õpikud sisaldavad rahvalaule, - viise, luulet isamaa- , vaimulikke- , kodu- , looduse- , nalja- ja tantsulaule ning rahvushümne.

Ühtekokku ilmus kümme muusikaõpikut. Suuremalt jaolt on tegemist laulikute, muusikateooriale pööratakse vähem tähelepanu.

Produktiivsemaks autorik oli Juhan Aavik viie õpikuga ja kirjastuseks Rootsi-Eesti Õpperaamatufond viie trükisega.

3. 9. MATEMAATIKA (algebra, trigonomeetria, geomeetria)

Matemaatika õpetuse eesmärk oli igapäevase elu ja töövajaduste ulatuses matemaatiliste oskuste omandamine.

Algkoolis toimus matemaatika õppimine viis tundi nädalas / 2 /. Keskkoolis kolm ja gümnaasiumis kuus tundi nädalas / 38; 118 /.

1940-1995 aastani ilmus ühekda õpikut ja üks tabel.

1945. aastal H Rebasoolt " Neljakohaliste logaritmide tabel ".

1946. aastal ilmusid Juhan ja E. Kallakult " Matemaatika õpik algkoolidele ", teine õppeaasta; August, Maramaa " Väike matematik "; Ruumet, Leo " Algebra õpik: Gümnaasiumi II klassile. Vihik 1-2. " (2 tr. ilmus 1946).

1947 Ilmus Geislingeni Eesti Gümnaasiumi väljaandel " Algebra " III ja IV klassile.

1948 Kasvand, August jt. " Matemaatika ülessanete kogu algkooli V klassile ".

Lisaks ilmusid 1940- ndatel aastatel " Trigonomeetria " ja " Analüütiline geomeetria ".

Matemaatika õpikute vähene ilmumise hulk oli seotud ka sellega, et suuremosa õpilasi soovis peale eesti algkooli lõpetamist jätkata õpinguid ohalikes keskkoolides, ning seetõttu ei olnud nõudlus matemaatikaõpikute järele kuigi suur / 5; 56 /.

2. 10. MUUD

Hulgaliselt ilmus õppematerjale, mis olid ettenähtud elukuts valiku hõlbustamiseks ja soovitamiseks.

Raamatupidamises ilmus üks masinkirjaline konspekt, mis andis täpseid juhiseid antud hetke raamatupidamisest, tabeleid ja jooniseid. Õpik pidi suunama inimest elukutse valikul. Vihiku autoriks oli Karl Inno. Kolm vihku ilmusid 1946. aastal.

Joonestamises ilmus masinkirjaline õpik 1947. aastal. E. Saare ja H. Tammelt " Tehnilise joonestamise kursus masinaehituse alal .

Fotograafia ja tsinkograafia 1946. aastal Eesti Tehnikumide juures peetud fotokursuste loengute " Fotograafia " II osa puhul on tegemist konspektiivse loengute kokkuvõttega, mis aitab orienteeruda fotograafias esinevates üksikutes teadusharudes, andes vajalikul määral näpunäiteid, valemide ja retsepte.

Tehnika- ja autoõpetus. Suurt tähelepanu pöörati autokoolides toimuvale, kuna tegemist oli ühe võimaliku elukutse õpetusega. Ühtekokku ilmus seitse masinkirjalist õppematerjali, suurem osa 1946. aastal, loengu konspektidena. Lisaks ilmusid liiklusmäärustikud ja käsiraamat juhiloa saamiseks.

IV. ÕPPEKIRJANDUST VÄLJA ANDNUD KIRJASTUSED JA TEISED ORGANISATSIOONID

Selleks, et õppetöö ajutistes eesti laagrikoolides ja hiljem loodud eesti alg- ning keskkoolides, võiks olla tõhus ning eesti laste vanemad saaksid eesti koolide puudumisel oma lastele emakeelt, ajalugu, maateadust ja eesti laule õpetada, oli vaja emakeelseid õpperaamatuid / 13/.

Mõte anda paguluses välja eesti raamatuid ja õpikuid tekkis esmakordselt 1944. aasta suvel Helsingis. Huvi eestikeelsete raamatute vastu oli suur: Euroopa põgenikelaagrites oli hulganisti inimesi, kes soovisid lugeda eestikeelseid raamatuid, kuna võõrkeeli osati sel ajal veel üsna viletsalt. Eestikeelsete raamatute kirjastamisega tegi 10. novembril 1944 Vadstenas algust kirjastus "Orto", mille eesotsas oli Andres Lauri / 14; 548 /.

Esimesteks õpperaamatuteks, mis ilmusid veel 1944. aastal, olid Otto Paju "Kukeaabits" ning H. Esteri "Praktiline rootis keele õpik".

1950. aastal asus Andres Laur ehitama uut trükikoda Kanadas, Torontos. "Estgården" Göteborgis jäi Euroopa peakontoriks, kuna pool liikmeskonnast asus Rootsis. 1951. aastaks oli "Orto" kujunenud tugevaks organisatsiooniks, andnud välja hulgaliselt kirjavara, muretsenud trükikoja ja saavutanud vajaliku tegevuskapitali. Kirjastuse käes oli pagulaskirjanduse väljaandmise monopol / 14; 550 /.

Ühtekokku andis Kirjastus "Orto" 1944-1973 aasta 3. aprillini, mil ta suleti, välja kaheksa õpperaamatut (autori andmed).

1945. aastal moodustati Rootsi-Eesti Õpperaamatufond mille ülesandeks sai õpikute kirjastamine ja vahendamine, et aidata kaasa õppetegevuse edendamiseks eesti koolides ning kodudes / 5; 3 /.

Õppekirjanduse kõrval andis kirjastus välja ka noorsooraamatuid ja muid õppematerjale / 8; 103 /.

Fond on kinkinud tema kirjastamisel ilmunud õpikuid ka teistes maades asuvaile kaasmaalastele. Nii näiteks varustati tasuta õpikutega Saksamaal diipilaagrites tegutsenud algkoole ja gümnaasiumeid / 15; 43 /. Mitu õpperaamatut ilmus osaliselt ümbertöötatud teises või mõned isegi kolmandas trükis. Kokku on Rootsi-Eesti Õpperaamatufondilt ilmunud umbes nelikümmend viis õpperaamatut / 8; 103./.

Rootsis andsid õppekirjandust välja veel kirjastus " Eddy " (3 trükist) ning " Välis-Eesti " (5 trükist) Stockholmis.

Sigtuna Eesti Gümnaasium õpetajate poolt koostatud õpikutega varustati peamiselt Stockholmi õhtugümnaasiumi / 16 /. Kokku ilmus neilt viisteist raamatut. Uppsala ilmus viis õpperaamatut.

Lisaks " Ortole " koostas ja andis Kanadas õppekirjandust välja Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee. Aastail 1940-1995. ilmus komiteelt kümme õpperaamatut. Toronto Eesti Seltsi Lasteaia toimetusel ilmus kolm trükist.

Saksamaal hoolitses õppekirjanduse väljaandmise eest Geislingeni Eesti Gümnaasium, millelt ilmus kokku üheksa trükist õppekirjandust. Lisaks gümnaasiumile andsid õppekirjandust välja ka kirjastus " Kultuur " (2 trükist) ja Geislinsenis tegutsenud eesti kirjastus (15 trükist).

Kirjastuselt UNRRA Münchenis ilmus viis trükist.

Eesti Kooli Fondilt Inglismaal, Londonis ilmus kolm õpikut.

USA-s kirjastasid õpikuid Eesti Koolide Keskus (7 trükist) ja Eesti Kooli Komitee Toimkond.

Austraalias Sydneys tegutsenud Eesti Seltsi Täienduskooli Komiteelt ilmus 6 trükist.

Teistelt kirjastustelt, organisatsioonidelt ja autor- kirjastajatelt ilmus keskmiselt üks kuni kaks trükist.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kõige rohkem trükiseid kirjastas kirjastus "Orto ". Ülejäänud õppematerjalid ilmusid fondidelt, organisatsioonidelt, ja koolidelt, mis trükiti kohalikes trükikodades.

KOONDKATALOOG

KIRJANDUSNIMESTIK

1. Aadli, Mare; Kotka- Nyman, Edith. Samm- sammult: Eesti keele õpik algajaile. - Stockholm: Rootsi- Eesti Õpperaamatufond, 1985. - 142 lk. EPAM R 12761; RR Ar 985 , Ar 988
3-291 3-278
2. Aadli, Mare; Kotka- Nyman, Edith. Samm- sammult: Eesti keele õpik algajaile. - USA Eesti Koolide Keskus, 1988. • EPAM R 12761; RR Ar 985 , Ar 988
3-291 3-278
3. Aavik, Juhan. Aabits ja lugemik kodule ja koolile. - Stockholm: Välis- Eesti, 1944. - 102 lk. • TA A / 2016, A / 103; EPAM R 12768; RR Ar. 947 L; TÜ A 36389
4. Aavik, Juhan. Aabits ja lugemik kodule ja koolile. - Stockholm: Välis- Eesti, 1947. - 122 lk. • TA A / 2016, A / 103; EPAM R 12768; RR Ar. 947 L; TÜ A 36389
5. Aavik, Juhan. Kooli leelo I: Algkooli nooremate klasside lauluvara. - Stockholm, 1946. - 29 lk. • TA A / 104; EPAM R 12191; KMAR B 33.298
6. Aavik, Juhan. Kooli leelo I: Algkoolide nooremate klasside lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1956. - 26 lk. • TA A /104; EPAM R 12191; KMAR B 33.298
7. Aavik, Juhan. Kooli leelo II: Algkooli vanemate klasside lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 76 lk. • EPAM R 22453, R 12192; KMAR B 33.298
8. Aavik Juhan. Kooli leelo II: Algkooli vanemate klasside lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1956. - 76 lk. • EPAM R 22453, R 12192; KMAR 33.298
9. Aavik Juhan. Kooli leelo III: Keskkooli ja gümnaasiumi lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1947. - 76 lk. • TA A / 1446; EPAM R 18925; KMAR 33. 298
10. AB: Eesti tähestik. - 52 lk. • EPAM R 20992

11. ABD: Eesti laste aabits / Koostaja E.Laidroo. - Schwarzenbek: Schwarzenbeki Eesti Rahvusgrupi Haridustoimkond, 1945. - 28 lk.
12. Ajalugu algkooli IV klassile. - Geislingen, 1946. - 32 lk. (Rototr.)
13. Ajalugu algkooli V klassile. - Geislingen, 1946. - 38 lk. (Rototr.)
14. Algebra algkooli III klassile. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 1947
15. Algebra algkooli IV klassile. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 1947
16. Alttoa, Villem; Rajamaa, Herman. Emakeele lugemik algkoolile: 1. ja 2. õppeaasta. - München: UNRRA, 1946. - 288 lk. • TA A/ 225
17. Alttoa, Villem; Rajamaa, Herman. Emakeelne lugemik algkoolile: 5. õppeaasta. - 272 lk.
18. Antsu aabits. - Toronto, 1965. - 24 lk. • TA AC 489
19. Aruvald, Lydia. Täienduskoolide lauluvara (nootidega). - Toronto: Toronto Eesti Selts Täienduskooli Komitee, 1981. - 131 lk.
20. Bergmann, Eddy N. English in 40 Stunden (Nach americanischem Stile.). - Geislingen: Eddy, 1947.
21. Bergmann, Eddy N. Õppige inglise keelt mängides: Valimik inglisekeelseid lauseid koos eestikeelsete tõlgetega 200 kaardil. - Geislingen: Eddy, 1945 ?
22. Bruus, Karl. Inglise keele grammatika. - Augsburg-Hochfeld: Estonian YMCA School for Foreign Languages, 1947. - 94 lk. • TA AC / 2007; KMAR B 32.852
23. Bulavkin, Olga. Prantsuse keele õpperaamat algajaile. - Augsburg: Estonia, 1948. - 64 lk.
24. Collinder, Björn; Aavik, Johannes; Loooris, Oskar. Rootsi-Eesti abiraamat. - Uppsala, 1944. - 144 lk. • RR 494.455, 1-95.3474, Ar. 944 L;Mäg. 42; KMAR A 61.706

25. Collinder, Björn; Aavik, Johannes; Loorits, Oskar. Rootsi-Eesti abiraamat. - Uppsala, 1944. - 223 lk. • RR 494.455, 1-95.3474, Ar. 944 L;Mäg. 42; KMAR A 61.706
26. Collins, Edward. Tõlkeharjutused inglise keele õppijatele. I Eestikeelne osa. / E. Collinsi järel H. Jakobsoni. - Augsburg-Hochfeld, 1946. • TÜ A 53233
27. Diisel- , gaasi- ja eritüüpi mootorid, jõuvankri ehitus- materjalid: ERK Autokooli loengud 3. - Geislingen, 1946. -lk. 117-176 (Rototr.).
28. Eesti-inglis: Kogus tarvilikke lauseid ja nimetusi praktilisest elust koos hääldamisõpetusega: Copyright 1945 by A. Rodler in Memmingen. • RR Ar.945 L
29. Eesti kaart: õppekaart (nimetustega) 40 x 25 cm. - Eesti Skautide Kirjavara, 1957.
30. Eesti kirjanduse radadel / Koostaja Mare Aadli; Edith Kotka-Nyman. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1987. - 406 lk. • TA A / 689; EPAM R 12768
31. Eesti kirjanduslugu 1. ja 2. osa. - Geislingen, 1948. - 83 lk. • TA A / 2045; EPAM R 22464; KMAR B 32.747
32. Eesti kirjanduslugu täienduskoolidele / Koostaja Endla Komi. - Toronto: Kanada Eesti Õpetajate Ühing, 1973. • TA Ap. 76
33. Eesti- mu kodumaa: Lugemisvara noortele. Nr. 1. - London: Eesti Kooli Fond Inglismaal, 1952. - 36 lk. • EPAM R 18887; TÜ 51107
34. Eesti- mu kodumaa: Lugemisvara noortele. Nr. 2. - London: Eesti Kooli Fond Inglismaal, 1952. - 32 lk. • EPAM R 18887;TÜ A 51107
35. Eesti- mu kodumaa: Lugemisvara noortele. Nr. 3. - London:Eesti Kooli Fond Inglismaal, 1952. - 64 lk. • EPAM R 22451; TÜ A 51107
36. Elekter: ERK Autokooli loengud 4. - Geislingen, 1946. - lk. 177- 382.(Rototr.). • TÜ B 4136

37. Emakeele-lugemik algkoolile. I õppeaasta I- III vihik: Valitud lugemispalasad J. Kallaku õpikust " Aabits ja emakeele-lugemik algkoolile ". - Augsburg: Eesti Gümnaasium, 1945. - 32 lk. • EPAM R 22446; KMAR B 32.751

38. Emakeele-lugemik algkoolile. II õppeaasta I vihik. - Augsburg, 1945. - 32 lk. • KMAR B 32.752

39. Emakeele lugemik koolile ja kodule / Koostaja Hella Leivat, Ilme Ivand-Caue, Heino Jõe, Helle Viires, Aleksander Raudsepp. - Toronto, 1965. - 199 lk. • EPAM R 12706,18905; TÜ A 54437; KMAR B 33.098

40. Emakeele lugemik koolile ja kodule / Koostaja Hella Leivat, Ilme Ivand-Caue, Heino Jõe, Helle Viires, Aleksander Raudsepp. - Toronto, 1969. - 199 lk. • EPAM R 12706,18905; TÜ A 54437; KMAR B 33.098

41. Esimesed tuhat sõna eesti keeles. / Esialgne koostaja Heather Amery; eestikeelse väljaande koostaja Ain Haas, Merike Tamm. - London: Osborne Publishing Ltd., 1993. - 63 lk. • EPAM R 18912

42. Ester, H. Praktiline rootsi keele õpik. - Vadstena: Estika, 1944. - 123 lk. • EPAM R 12774; RR 465.494, 2-260.306, Ar. 944 L; TÜ 50675; KMAR A 61.491

43. Fotograafia: Eesti Tehnikumi juures peetud fotokursuste loengute kokkuvõte. II osa. - Geislingen, 1946. • TA AC / 1870; KMAR C 6971

44. Füüsika gümnaasiumi II klassile. / B. Kilksoni ja J. Langi järele trükki seadnud A. Virro. - Geislingen, 1946. - 38 lk.

45. Gnadenteich, Jaan. Usuõpetus noortele I. - Stockholm: Baltiska Kyrko kontoret, 1945. - 145 lk. • TA A / 1230; RR 450.066,490. 126, 495.123, 500.807, Ar. 945 L; TÜ A 51061; KMAR A 61.491

46. Graf, A. E. Lühike saksa keele praktika ühes sõnastikuga. - Königsberg, 1944. - 156 lk. • TA VB 63 / 350, Erar / 13604, A / 2818; RR EA 37.368, EA 37.367, 250.558, 264.385, 376.372,436.779; TÜ A 57442, A 2073

47. Haman, Arthur. Lärobok i estniska: Grammatik, övningar, parlör. - Uppsala: Medborgarskolan, 1962. - 336 lk. • TA Xb- 1404, A / 1404

48. Haman, Arthur. Lärobok i estniska: Grammatik, övningar, parlör. - Uppsala: Medborgarskolan, 1962. - 336 lk. • Xb-1426, A / 2787
49. Hinnov, Voiko, K. Eesti ajalugu keskajal. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194... .
50. Hinnov, Voiko, K. Keskaeg. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194... .
51. Hispaania keele käsiraamat & õpik. / Koostaja I. Lender-Kask. - Stockholm: Välis-Eesti, 1946. - 108 lk. • TA A / 518
52. Inglise keele kursus algajaile. 1. vihik. - Stockholm: Välis-Eesti, 1945. - 224 lk. • TA A / 624; EPAM R 21159; TÜ A 54433; KMAR A 61.970
53. Inno, Karl. Raamatupidamise õpik. Vihud I- III. - Geislingen, 1946. - 198 lk. • TA A / 2719; KMAR C 6997
54. Jöks, Feliks. Sportliche Erziehung. - Horneburg: World' s YMCA / YWCA, 1948. - 140 lk.
55. Jõuülekanne: ERK Autokooli loengud &. - Geislingen, 1946. - lk. 269-320.
56. Jänes, Henno. Eesti keel: Selle ehitus, areng ja ortoloogia. - San Francisco: Eesti Kirjanduse Komitee, 1966. - 370 lk. • TA A / 555; EPAM R 18919; RR 2-219.885,2-299.357, 2-258.996, Ar. 966; TÜ A 31820; KMAR B 33.409
57. Jänes, Henno. Eesti keele grammatika I. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1947. - 350 lk. • TA A / 560, Em 488; EPAM R 12160; TÜ A 50051; KMAR A 61.314
58. Jänes, Henno. Eesti keele tuletus õpetus. - Geislingen:Eddy, 1947. - 78 lk. • TA A / 2760; RR Ar. 946; TÜ A 48456; KMAR A 61.278
59. Jänes, Henno. Grammatik der estnischen Sprasche. - Stockholm: Utbildningsförlaget, 1972. - 159 lk. • TA A / 292, Xb - 1339
60. Jänes, Henno. Grammatik der estnischen Sprache. - Malmö: Liber, 1982. - 159 lk. • TA A / 292, Xb - 1339

61. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1945. - 261 lk. • EPAM R 12771; TÜ A 34647
62. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 259 lk. • TÜ 34647
63. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1955. - 256 lk. • EPAM R 12072; TÜ A 50050; KMAR A 61.313
64. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1966 lk. - 259 lk. • KMAR A 61.311
65. Jänes, Henno. Meie emakeel II. Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 5. (6) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1945. - 149 lk. • EPAM R 12087; TÜ A 54436
66. Jänes, Henno. Meie emakeel II. Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 5. (6) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 149 lk. • KMAR A 61.312
67. Jänes, Henno. Meie emakeel II. Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 5. J (6) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1961. - 149 lk. • EPAM R 12819; TÜ A 50050
68. Jänes, Henno. Meie emakeel III. Eesti keele õpik ühe harjutustega rahvakoolidele. 6. ja 7. õppeaasta. - Stockholm: Rootsi- Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 179 lk. • TÜ A 54436; KMAR A 61.327
69. Jänes, Henno. Ülevaade eesti kirjandusest. / H. Jänese, A. Meiesaares, O. Parlo, B. Söödi ja P. Viirese " Eesti kirjandusloo I- III " alusel koost. H. Jänes. - Stockholm, 1950. 266 lk. • EPAM R 12826, 12735; TÜ A 51118; KMAR B 33.232
70. Jänes, Henno. Ülevaade eesti kirjandusest. / H. Jänese, A. Meiesaares, O. Parlo, B. Söödi ja P. Viirese " Eesti kirjandusloo I- III " alusel koost. H.

Jänes. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1957. - 314 lk. • EPAM R 12826,12735; TÜ A 50052; KMAR B 33.232

71. Kajasaar, Ado. Eesti maateadus. 1. vihik: Kodu ja koduümbruse loodus. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1966. - 48 lk. • TA AC / 572; EPAM R 12729; RR 2-219.889, 2-255.152, 2-95-4835, 2-95-4872, Ar. 966 L; TÜ A 54367

72. Kajasaar, Ado. Eesti maateadus. 2. vihik: Elust ja olust eesti kodus. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1970. - 56 lk. • TA AC / 574; EPAM R 12732; RR 2-219.883, 2-250.615, Ar. 970 L; TÜ A 54367

73. Kajasaar, Ado. Eesti maateadus. 3. vihik: Eesti kaart jutustab. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1974. - 49 lk. • TA AC / 573; EPAM R 12734; RR 2-219.882, 2-253.311, 2-253.312, 2-95-4873, Ar. 974 1965

74. Kallak, Juhan. Aabits ja emakeele lugemik algkoolile. I õppeaasta. - München: UNRRA, 1946. - 222 lk. • EPAM R 22448; TÜ A 52242

75. Kallak, J.; Kallak, E.; Araste, E. Elavad arvud: Matemaatika õpik algkoolidele. II õppeaasta. / Ilmunud Saksamaal fotokoopias 1943. a. tr. järgi /, 1946. - 104 lk.

76. Kalm, Jüri. A Practical English Grammar. - Stockholm: Baltic Humanitarian Association, 1946. - 116 lk. • TA A / 2711, Xb - 1346; EPAM R 1893

77. Kasvand, August; Lang, Juhan; Paas, Osakar. Matemaatika ülesannete kogu algkoolil III klassile. - Geislingen: Kultuur, 1947. - 45 lk.

78. Kasvand, August; Lang, Juhan; Paas, Oskar. Matemaatika ülesannete kogu algkooli V klassile. - Geislingen: Kultuur, 1948. - 71 lk. • EPAM R 21161; TÜ A 51443; KMAR B 32.756

79. Keeline esmaabi. Eesti-Rootsi. / Koostaja A.Joasoo. - 1944. - 32 lk. • TA A / 294

80. Kerstell, Helga. Mina ise: Jutte, harjutusi ja lühinäidendeid koolile ja kodule. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1971. - 95 lk. • TA A / 2168; EPAM R 12741; RR RA 50316; Ar. 971

81. Kiisk, H. Eesti laulud nootidega. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1977.
82. Kiri- Kool Nr. 10- 45. - Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides, ÜEÜ Koolitoimkond, 1954-1959. • EPAM R 18913
83. Kiri- Kool Abivihik. Nr. 1-9. Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides, - 1953-1954.
84. Kodu- kool Nr. 1, 2... ? / Toim. Leida Juks, Tiiu-Mai ja Tõnu Vanderer. - Baltimore: Eesti Koolide Keskus USA-s, 1978
85. Kodu- kool: Töövihik kodusõppijaile ja lasteaiale. Nr. 1....? / Koostaja Aime Andra Martinson. New York: Eesti Koolifond USA-s, 1980
86. Komi, Endla. Eesti maateaduse kokkuvõte. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee. - 42 lk. • EPAM R 12170
87. Kordamisülesandeid emakeeles: Algkooli 5. kl. / Koostaja M. Mälgi. - Geislingen, 1947. - 19 lk.
88. Kotka- Nyman, Edith; Rebase-Aadli, Mare. Samm-Sammult edasi: Eesti keele õpik. II osa. Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1990. - 210 lk. • TA A / 2204; EPAM R 21247
89. Kreutzberg, L. English- Estonian Text Book. - Geislingen, 194...?
90. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat I. - Vadstena: Orto, 1947. - 174 lk. • TA A / 628; RR 2-269.547, 2-251.721, 2-269.546, Ar.947 L; TÜ A 53235; KMAR b 32.754
91. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat I. - -Augsburg: Estonia, 1948. - 112 lk. • TA A / 628; RR 2-219.884, 2-252.242, 2-269.548, Ar.947 L; TÜ A 53235; KMAR B 32.757
92. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat II. - Vadstena: Orto, 1947. - 176 lk. • TA A / 628; EPAM R 20954; RR 2-219.884, 2-252.242, 2-269.548, Ar.947 L, KMAR B 32.754

93. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat II. - Augsburg: Estonia, 1948. - 144 lk. • TA A / 628; EPAM R 20954; RR 465.501, 2-247.354, 2-248.277, 2-255.160, Ar.948 L; KMAR B 32.754
94. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat III. - Augsburg: Estonia, 1948. - 100 lk. • RR 2-269.004, Ar. 947 L
95. Kreutzwald, F. R. R.Kalevipoeg: Jutustus noortele Eesti muinaskangelaste elust ja seiklustest / Koostaja O. J. Kiesel. - Stockholm: Eesti Post, 1953. - 56 lk. • EPAM R 21157; KMAR B 33.444
96. Kreutzwald, F. R. R.Kalevipoeg: Jutustus noortele Eesti muinaskangelaste elust ja seiklustest / Koostaja O. J. Kiesel. - New York: Eesti Koolide Keskus USA-s, 1980. - 56 lk. • EPAM R 21157; KMAR B 33.444
97. Kuusik. Vana aeg. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194....?
98. Käsiraamat juhiloa saamiseks Rootsis. - Eesti Mootorspordi klubi Borasis, 1946. - 58 lk. (Masinkiri.) • TA A AC / 1869
99. Laan, Aleksander. Emakeeleõpik: Keeliste harjutuste kogu eesti täienduskoolidele. - New York: Eesti Koolitoimkond USA-s, 1961. - 128 lk. • RR 2-255.179, 2-263.370, 2-95-04331, Ar. 961 L; TÜ A 59061; KMAR B 33.099
100. Lane, Margaret Stuart. The Great Fire: / English Textbook for Schools and Courses I. - Augsburg: Estonia, 1948. - 59 lk.
101. Lang, J. ; Paris, A. ; Reial, G. Väike looduse sõber: õpperaamat algkooli IV klassile. - Geislingen, 1947. - 77 lk. • KMAR B 32.758
102. Lang, J. ; Paris, A. ; Reial, G. Väike looduse sõber: õpik algkooli V klassile. - Augsburg, 1946. - 174 lk. • KMAR B 32.758
103. Lang, J. ; Paris, A. ;Reial, G. Väike looduse sõber: õpik algkooli VI klassile. - Augsburg-Geislingen, 1946. - 106 lk.
104. Lang, J. ; Paris, A. ; Reial, G. Väike looduse sõber: õpik algkooli VI klassile. - München, 1946. - 189 lk.
105. Laste sõnaraamat / Toim.Endla Kannel jt. Toronto: Renyi, 1989. - 193 lk. • TA AC / 428; TÜ B 4780

106. Laule, mäng ja tantse väikelastele / Koostajad A. Kullang, A. Sõrra. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Lasteaed, 1972. - 63 lk. • EPAM R 18903

107. Lavavakk: Põimik eesti näidendeid. / Toim. Henno Jänes. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1965. - 302 lk. • EPAM R 12737; TÜ A 50668, Mäg. 327

108. Leht, A. Eesti (nagu ta oli enne Teist Maailmasõda.): Maateaduse õpperaamat koolidele. / Eesti kaardi koost. A. Tammekann. - Stockholm. Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1948. - 84 lk. • EPAM R 22459; TÜ A 51152, Mäg. 329; KMAR B 33.372

109. Lenk, Valdek. Eesti ajalugu koolile ja kodule. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolide kirjastus, 1994.

110. Lenk, Valdek. Eesti keele harjutustuk I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskool. • EPAM R 12827

111. Lenk, Valdek. Eesti keele harjutustik II. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskool.

112. Lenk, Valdek. Eesti- meie maa, meie mäng. - Toronto, 1988

113. Lenk, Valdek. Kalevipoeg: õppe- ja tööraamat lastele. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1965. - 24 lk. • EPAM R 20988; RR 3-37314, Ar. 965 BL

114. Lenk, Valdek. Kalevipoeg: õppe- ja tööraamat lastele. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1976. - 24 lk. • EPAM R 20988; RR 3-37314, Ar. 965 BL

115. Lenk, Valdek. Õpeta mind lugema I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi lasteaed, 1968. - 80 lk. • TA AC / 832; EPAM R 12828; KMAR C 6941

116. Lenk, Valdek. Õpeta mind lugema II. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi lasteaed, 1974. - 80 lk. • TA AC / 832; EPAM R 20986; KMAR C 6941

117. Lepik, Evi. Minu raamat. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond. - 63 lk. • EPAM R 12728; RR 3-93-34, 3-93-35, 3-93-36, AR 3-93-13

118. Liiklusmäärustik: Väljavõtteid Saksa liiklusmäärustikust. - Geislingen: ERK Autokool Geislingenis, 1946. - 154 lk.

119. Luur, Johann, Arumäe, August. Usuõpetus algkoolidele 1. - Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1946. - 154 lk. • EPAM R 12743; RR 411.371, Ar.945 L; KMAR A 61.713

120. Luur, Johann, Arumäe, August. Usuõpetus algkoolidele II: III ja IV õppeaasta. - Stockholm: Eesti Raamat, 1947. - 147 lk. • EPAM R 12824; RR 2-233.700, 2-235.789, Ar. 947 L; KMAR B 32.749

121. Luur, Johann, Arumäe, August. Usuõpetus koolile ja kodule. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1961. - 165 lk. • EPAM R 20991; KMAR A 61.315

122. Maramaa, August. Väike matemaatik IV: Matemaatika õpik algkoolile. - München: UNRRA, 1946. - 190 lk. • TA A / 845; EPAM R 22445; RR 2-252.753, 2-252.754, 2-252.755, 2-253.302, Ar.961 L

123. Meie eesti keel. / Koostaja O. Randvee. - Willimantic: Eesti Koolide Keskus USA- s, 1983. - 104 lk. • EPAM R 22166; TÜ B 4675

124. Meie kodumaa: Maast, ajaloost ja kirjandusest / Koostajad Leho Lumiste, Karl Ristikivi, Henno Jänes jt. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1963. - 256 lk. • EPAM R 12767; TÜ A 54479; KMAR A:61.325

125. Mihkla, Karl. Eesti Kirjanduse ülevaade III: II osa. - Gerestried: KKP, 1946. - 93-215 • EPAM R 22469

126. Mootor- ehitus ja gaasistus: ERK Autokooli loengud 2. - Geislingen, 1946. - Lk. 57-116. (Rototr.).

127. Muuk, Elmar. Lühike eesti keeleõpetus I: Hääliku- ja vormiõpetus. - München: UNRRA, 1946. - 138 lk.

128. Muuk, Elmar. Lühike eesti keeleõpetus I: Hääliku- ja vormiõpetus. - Baltimore: Baltimore' i Eesti Kool, 1978. - 568 lk.

129. Muuk, Elmar; Rajamaa, Herman. Väike õigekeelsuse sõnaraamat. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1974. - 568 lk. • EPAM R 12726; RR 492.145, 496.141, 496.142, Ar. 974 ; KMAR A 62.041

1973

130. Mõni sõna rootsi keelt: / eesti-rootsi käibesõnavara. / 1. osa. - 18 lk. (Masinkiri). • TA A / 2592

131. Mägi, Arvo. Lühike eesti kirjanduslugu I: Algusest kuni iseseisvusaja lõpuni. - Lund: Eesti Kirjanike Kooperatiiv, 1965. - 64 lk. • TA A / 427; EPAM R 12119; RR Arõ 33.83, 2-186.246, 2-186.247, 2-246.248, 2-186.249, 2-180.572, Ar.965 L; TÜ R 49746; KMAR B 32.993, Es 809
M 86

132. Mägi, Arvo. Lühike eesti kirjanduslugu II: Algusest kuni iseseisvusaja lõpuni. - Lund: Eesti Kirjanike Kooperatiiv, 1965. - 64 lk. • TA A / 427; EPAM R 12120; RR 2-186.251, 2-186.252, 2-186.253, 412.266, Arõ 33.84; TÜ A 49746, AK Mäg 440; KMAR B 32.993

133. Noodid Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolide lauluõpikule ja Noorte laulik. / Koostaja L. Aruvald. - Toronto, 1981. - 32 lk.

134. Nõu, Helga. Uus lugemik 1. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1984. - 64 lk. • TA AC / 951; EPAM R 12727; TÜ A 52326

135. Nõu, Helga. Uus lugemik 2. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1990. - 175 lk. • TA AC / 951; EPAM R 18917; RR Ar. 990 I; KMAR B 33.723
259

136. Ojamaa, M., Varmas, A. ja T. Eesti ajalugu. - Stockholm: Eesti Raamat, 1946. - 438 lk. • EPAM R 12085; RR 410.558, 410.559, 410.560, 410.561, 411.306, 39.207, Ar. 946 L; TÜ A 50265, RA 50265, Mäg 498, Es 9
0-24

137. Olving, E. Autogeenkeevituse õpetus. - Geislingen: Eesti Tehnikum Geislingenis, 1947. - 47 lk. • TÜ A 59048; KMAR A 61.309

138. Oser, Winifred; Salasoo, Tiiu. Estonian for Beginners. Eesti keel algajatele. - Sydney: Council of Societs in Australia, 1982. • TA A / 199; EPAM R 22313, 12176; TÜ A 45191

139. Oser, Winifred; Salasoo, Tiiu. Estonian for Beginners. Eesti keel algajatele. - Sydney: Council of Societs in Australia, 1987. - 189 lk. • TA A / 199; EPAM R 22313,12176; TÜ A 45191
140. Oser, Winifred; Salasoo, Tiiu. Estonian for Beginners. Eesti keel algajatele. - Sydney: Council of Societs in Australia, 1992. - 206 lk. • TA A / 199; EPAM R 22313,12176; TÜ A 45191
141. Paas, Oskar. Eesti ajalugu täienduskoolidele: Lühikokkuvõte. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1969. - 106 lk. • EPAM R 20994; TÜ A 55487; KMAR B 33.077
142. Paas, Oskar. Eesti ajalugu täienduskoolidele: Töövihik I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1969. - 29 lk. • EPAM R 12829
143. Paas, Oskar. Eesti ajalugu täienduskoolidele: Töövihik I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1982. - 29 lk. • EPAM R 12829
144. Paju, Otto. Kukeaabits. - Stockholm: Välis-Eesti, 1955. - 15 lk. • TA A / 975; EPAM R 12800; KMAR B 33.741
145. Parijõgi, Jüri; Reial, Gustav; Vaigla, Aleksander. Eesti koolilugemik. 6. õppeaasta. - München, 1946. - 204 lk. • KMAR B 33.750
146. Parijõgi, Jüri; Algma, Toomas; Koit, Jakob. Eesti ajalugu algkoolidele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1947
147. Parijõgi, Jüri; Algma, Toomas; Koit, Jakob. Eesti ajalugu algkoolile. - Stockholm: Eesti Raamat, 1946. - 313 lk. • TA A / 96; EPAM R 12161; RR 2-250.616, Ar.946 L; TÜ A 50270
148. Parijõgi, Jüri; Algma, Toomas; Koit, Jakob. Eesti ajalugu noorsoole. - Stockholm: Vaba-Eesti, 1954. - 288 lk. • TA A 321; EPAM R 18906; RR 2-196.325, 2-201.413, 2-209.305; KMAR B 33.370
149. Parlo, Oskar; Mihkla, Karl; Aavik, Johannes. Eesti kirjanduslugu I. - Heidenheim: Eddy. - 78 lk. • EPAM R 21004,22368; TÜ A 50264; KMAR B 32.742
150. Parlo, Oskar; Mihkla, Karl; Aavik, Johannes. Eesti kirjanduslugu I. - Baltimore: Baltimore' i Eesti Kool, 1978. - 85 lk. • EPAM R 21004,22368;

151. Pröva dig själv: Till häftana 1-4. - 1972. - 15 lk.
152. Põldmäe, Aime. Sõnaleid. - Baltimore, 1988. - 43 lk. • TA A / 2262
153. Päts, Riho. Lemmiklaulik I ja II: Laule algkooli noorematele klassidele. - Augsburg, 1946. - 44 lk. • EPAM R 22462
154. Raag, Virve. Õpime eesti keelt. - Uppsala: Uppsala Universitet, 1987. - 72 lk. • EPAM R 20977; TÜ B 3724; KMAR C 7034
155. Raag, Virve. Õpime eesti keelt. - Uppsala: Uppsala Universitet, 1993. - 73 lk. • EPAM R 20977; TÜ B 3724; KMAR C 7034
156. Raieloo, August. Peatükke Eesti kirjandusloost. - Geislingen, 1946. - 40 lk. • KMAR C 7015
157. Rajaloo, Elmar. Minu laul. - Sydney: Sydney Eesti Seltsi Täienduskool, 1965. - 51 lk. TA A / 1021; EPAM R 22444; KMAR B 32.769
158. Rajamaa, Herman. Aabits ja emakeele-lugemik. - Estonia, 1949. - 149 lk. • EPAM R 12820
159. Rajamaa, Herman. Aabits ja emakeele-lugemik. - Stockholm:Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1955. - 182 lk. • TA A / 104; EPAM R 12813; TÜ A 50665; KMAR A 61.326
160. Rajamaa, Herman. Eesti aabits: Eesti kodudele ja koolidele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1966. - 64 lk. • TA A / 405; EPAM R 12714; TÜ A 49539; KMAR B 32.760
161. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1967. - 64 lk. • EPAM R 12254; TÜ A 49539; KMAR B 32.760
162. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. 1. vihik. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1967. - 64 lk. • EPAM 12254; TÜ 55500
163. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. 2. vihik. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1968. - 64 lk. • EPAM 147328; TÜ 55500

164. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. 3 vihik. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1968. - 64 lk. • EPAM R 12716; RR 452.586; Ar. 968 L

165. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik I. Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1946. - 295 lk. • TA A / 438; EPAM R 12169, 12171; TÜ RA 51065, A 51292; KMAR A 61.559, A 61.558, A 61.560

166. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik I. Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1947. - 295 lk. • TA A / 438; EPAM R 12169, 12171; TÜ RA 51065, A 51292; KMAR A 61.559, A 61.558, A 61.560

167. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik I. Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1953. - 287 lk. • TA A / 438; EPAM R 12169, 12171; TÜ RA 51065, A 51292; KMAR A 61.559, A 61.558, A 61.560

168. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik II: IV ja V õppeaasta. - Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1947. - 320 lk. • TA A / 438; EPAM R 12256; TÜ A 51064; KMAR A. 61.561

169. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik II: Lugemisraamat eesti koolidele, õpiringidele ja kodudele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1959. - 320 lk. • TA A / 1026; EPAM R 12070; TÜ 484.979, 499.193, 1-95-3473, Ar. 959 L; TÜ A 53122, Mäg 50; KMAR A 61.562

170. Rajamaa, Herman; Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Töövihik II õppeaastale. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1982. - 68 lk. • TA Em 3390, A / 1028; EPAM R 12163

171. Rajamaa, Herman; Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Töövihik III õppeaastale. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1982. - 88 lk. • TA Em 390, A / 1028; EPAM R 12162

172. Rajamaa, Herman; Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Töövihik IV õppeaastale. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1982. - 56 lk. • TA Em 390, A / 1028; EPAM 12166

173. Rajamaa, Herman; Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Eesti keele õpik II, III ja IV õppeaasta õpilstele kodus ja koolis. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1983. - 180 lk. • TA Em 395, A / 1028; EPAM R 12707

174. Rebassoo, H. Neljakohaliste logaritmide tabel. - Augsburg: Eesti Gümnaasium Augsburgis, 1945. - 16 lk. • TA A / 2765

175. Ripman, Valter. A First English Book. - Stockholm, 1946. - 230 lk. • TA A / 2804

176. Ripman, Valter. A second English Book For Boys and Girls whose Mother Tongue is not English. - Helsingi: Painoteollisuus OY, 1945 • TA A / 2804

177. Ripman, Valter. Inglise keele õpik algajaile. I vihik. - Geislingen: Geislingeni ERK Rahvaülikool, 1946. - 24 lk. (Rototr.) • TÜ A 54191

178. Rink, Hildegard. Eesti keele lühisõnastik. - Eesti koolide keskus USA- s, 1974. - 166 lk. • EPAM R 12172; TÜ B 3984

179. Runge, Ene. Lood ja laulud lastele- emadele ja vanaemadele lugemiseks. - Kanada. • TA A / 789; RR Ar. 98

3-7

180. Rungi, K. Inglise keele grammatika. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194... .

181. Ruumet, Leo. Algebra õpik: Gümnaasiumi II kl. Vihik 1- 2. - Augsburg-Hochfeld, 1946. - 57 lk.

182. Ruumet, Leo. Algebra õpik: Gümnaasiumi II kl. Vihik 1- 2. - Augsburg-Hochfeld, 1946.

183. Seene varjus: Vihiklugemik II õppeaastale. - Schwarzenbek: Schwarzenbeki Eesti Rahvusrupi Haridustoimkond, 1945. - 32 lk. • TÜ A 53231

184. Seppik, Henrik. Praktiline rootsi keele õpik. - Stockholm, 1944. - 64 lk. • RR AR 4-95-359

185. Simre, Minna. English Text I & II. - Geislingen: Eddy, 194..?

186. Simre, Minna. Everyday English II. - Geislingen: Eddy, 1957. - 48 lk. • RR 465.484, 465.477

187. Simre, Minna. Praktiline inglise keele grammatika I. - Geislingen: Eddy, 1946 • TA A / 158
188. Simre, Minna. Praktiline inglise keele grammatika II. - Geislingen: Eddy. - 106 lk. •
189. Simre, Minna. Praktiline inglise keele grammatika harjutustega. - Vadstena: Orto. - 256 lk. • EPAM R 12777; TÜ A 52216
190. Solitander, B. Rootsi keele õpik algajaile. / Eesti koolidele Rootsis kohandanud Helge Haage ja Herman Rajamaa. - Stockholm: C. E.Fritzes Bokförlags A. - B, 1945. - 303 lk. • TA A / 2554; EPAM R 12776; RR Ar. 945 L
191. Taev, K. Ülevaade väliskirjandusest ja esteetikast: Tööraamat gümnaasiumi ja kõrgema keskkooli viimasele klassile. - Gerestried: " Kauge Kodu Päevauudised " , 1946. - 216 lk. (Rototr.)
192. Tauli, Valter. Eesti grammatika I. Hääliku- , Vormi, ja sõnaõpetus. - Uppsala: Soome-Ugri Keelte Instituut, 1972. - 167 lk. • TA EB 79 / 441, A 785; EPAM R 18806; RR 2-255.153, 2-182.623, 2-182.622,187.770, 188.641, 690.926, 229.364 ;TÜ A 33216; KMAR B 33.328
193. Tehnilise joonestamise kursus masinaehituse alal / Koostaja E. Saare, H. Tamm, M. Mathiesen. - Stockholm: Eesti Korrespondents Instituut, 1947. • EPAM R 20972
194. Toomse, E. Kalevipoeg: / Jutustav kokkuvõte koos tekstinäidistega /. - Schwarzenbeki Eesti Kool, 1946. - 64 lk. • TA A / 63; RR Ar. 985; KMAR B 32.819
195. Trigonomeetria. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194..? .
196. Tsinkograafia lühikursus: konspekt Adalbert Raba loengute järgi. - Geislingen, 1949. - 9 lk. (Masinkiri). • TA A / 2585
197. Uus lauluraamat: Kirikus, koolis ja kodus kasutamiseks. - Geislingen: EELK, 1949. - 832 lk. • TA A / 2149, A / 1226; RR Ar.949 L; KMAR A 62.034, A 62.040

198. Uus lauluraamat: Kirikus, kooli ja kodus kasutamiseks. - Stockholm: EELK Komitee, 1958. - 875 lk. • TA A / 2149, A / 1226; RR 2.484.133, 2.490.105, 2.497.292, 2.505.179, Ar.958 L; KMAR A 62.034, A 62.040

199. Wachmann, H. Deutsche Grammatik mit practichen Übungen I: Formnlehre. - Augsburg-Hocfeld, 1947. - 122 lk. • RR Ar.947 L

200. Wachmann, H. Deutsche Grammatik II: Grammatische Übungen. - Augsburg-Hochfeld, 1947 ?. - 84 lk.

201. Wachmann, H. Deutsche Grammatik I. - Augsburg: Estonia, 1948. - 120+84 lk.

202. Wachmann, H. Deutsche Grammatik II: Syntax. - Augsburg: Estonia, 1948. - 122 lk.

203. Valgustus ja käivitamine: ERK Autokooli loengud. - Geislingen, 1946. - Lk. 229-268. (Rototr.)

204. Valimik kirjandust I. / Toim. Herman, Rajamaa. - Teataja, 1945. - 296 lk. • TA A / 1676; EPAM R 12165; RR 410.897, 412.358, 437.649, 471.760, 492.149, Ar. 945; TÜ A 51035; KMAR A 61.680

205. Valimik kirjandust I. / Toim. K. Koljo. - Augsburg: USA- ala Eestlaste Keskesindus, 1948. - 214 lk. • KMAR B 33.097

206. Valimik kirjandust koolile. - Geislingen, 1946. - 34 lk.

207. Valimik lugemist noortele. / Valinud aj redig. Arvo Mägi. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1978. - 149 lk. • TA A / 1704; EPAM R 12747; RR 453.471, Ar. 978

1230

208. Vesterinen, Leeni; Vinter, Helmer. Eesti lugemik. - Helsingi: Otava, 1960. - 348 lk. • TA A / 431; RR 2-242.391, 2-250.623, Ar.960 L

209. Väike lauluraamat kirikule, koolile ja kodule. - New York: EELK USA mõlema praoskonna väljaanne, 1970. - 144 lk. • EPAM R 20990

210. Virro, A. Füüsika I ja II. - Geislingen.Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194.. .

211. Virro, A. Analüütiline geomeetria. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194... .
212. Wieselgren, Greta. Rootsi keele õpik. - Stockholm: Almgvist Wiksells skolböcker, 1945. - 208 lk. • TA A / 297; EPAM R 12706; KMAR B 32.853
213. Väike hispaania keele õpperaamat. - Geislingen, 1948. - 56 lk. • TA A / 2117, Eer 9676
214. Väike inglise keele kiirõpik ja sõnastik täieliku hääldamisjuhendiga. - Det-mold: H. Bösmann, 1945. - 64 lk.
215. Välismaailmajaod: Aasia, Ameerika, Aafrika, Austraalia ja Antarktis. / J. Kentsi järgi koost. A. Pendre, ümber tööt. A. Laasi. - Augsburg: Estonia. - 105 lk. • TA A / 617
216. Õpime eesti keelt. / Toim. Raili Kuslap. - Sydney: Sydney Eesti Täienduskool, 1980. - 47 lk. • TA A / 2201
217. Õpime eesti keelt: Harjutustik. / Koost. Raili Kuslap; Tõnu Meiusi; Vello Pihlak jt. - Sydney. Sydney Eesti Täienduskool, 1986. - 155 lk. • TA A / 2200

AINELOEND

Kirje ees antud number viitab kirjandusnimestikus oleva kirje järjekorra numbrile.

EESTI KEEL

1. Aadli, Mare, Kotka- Nyman, Edith. Samm- sammult: Eesti keele õpik algajaile. - Stockholm: Rootsi- Eesti Õpperaamatufond, 1985. - 142 lk.
EPAM R 12761; RR Ar 985 , Ar 988
3-291 3-278

2. Aadli, Mare, Kotka- Nyman, Edith. Samm- sammult: Eesti keele õpik algajaile. - USA Eesti Koolide Keskus, 1988. • EPAM R 12761;
RR Ar 985 , Ar 988
3-291 3-278

3. Aavik, Juhan. Aabits ja lugemik kodule ja koolile. - Stockholm: Välis- Eesti, 1944. - 102 lk. • TA A / 2016, A / 103; EPAM R 12768; RR Ar. 947 L; TÜ A 36389

4. Aavik, Juhan. Aabits ja lugemik kodule ja koolile. - Stockholm: Välis- Eesti, 1947. - 122 lk. • TA A / 2016, A / 103; EPAM R 12768; RR Ar. 947 L; TÜ A 36389

10. AB: Eesti tähestik. - 52 lk. • EPAM R 20992

11. ABD: Eesti laste aabits / Koostaja E.Laidroo. - Schwarzenbek: Schwarzenbeki Eesti Rahvusgrupi Haridustoimkond, 1945. - 28 lk.

16. Alttoa, Villem; Rajamaa, Herman. Emakeele lugemik algkoolile: 1. ja 2. õppeaasta. - München: UNRRA, 1946. - 288 lk. • TA A/ 225

17. Alttoa, Villem; Rajamaa, Herman. Emakeelne lugemik algkoolile: 5. õppeaasta. - 272 lk.

18. Antsu aabits. - Toronto, 1965. - 24 lk. • TA AC 489

28. Eesti-inglis: Kogus tarvilikke lauseid ja nimetusi praktilisest elust koos hääldamisõpetusega: Copyright 1945 by A. Rodler in Memmingen. • RR Ar.945 L

37. Emakeele-lugemik algkoolile. I õppeaasta I- III vihik: Valitud lugemispalasad J. Kallaku õpikust " Aabits ja emakeele-lugemik algkoolile ". - Augsburg: Eesti Gümnaasium, 1945. - 32 lk. • EPAM R 22446; KMAR B 32.751

38. Emakeele-lugemik algkoolile. II õppeaasta I vihik. - Augsburg, 1945. - 32 lk. • KMAR B 32.752

39. Emakeele lugemik koolile ja kodule / Koostaja Hella Leivat, Ilme Ivand-Caue, Heino Jõe, Helle Viires, Aleksander Raudsepp. - Toronto, 1965. - 199 lk. • EPAM R 12706,18905; TÜ A 54437; KMAR B 33.098

40. Emakeele lugemik koolile ja kodule / Koostaja Hella Leivat, Ilme Ivand-Caue, Heino Jõe, Helle Viires, Aleksander Raudsepp. - Toronto, 1969. - 199 lk. • EPAM R 12706,18905; TÜ A 54437; KMAR B 33.098

41. Esimesed tuhat sõna eesti keeles. / Esialgne koostaja Heather Amery; eestikeelse väljaande koostaja Ain Haas, Merike Tamm. - London: Osborne Publishing Ltd., 1993. - 63 lk. • EPAM R 18912

47. Haman, Arthur. Lärobok i estniska: Grammatik, övningar, parlör. - Uppsala: Medborgarskolan, 1962. - 336 lk. • TA Xb- 1404, A / 1404

48. Haman, Arthur. Lärobok i estniska: Grammatik, övningar, parlör. - Uppsala: Medborgarskolan, 1962. - 336 lk. • Xb-1426, A / 2787

56. Jänes, Henno. Eesti keel: Selle ehitus, areng ja ortoloogia. - San Francisco: Eesti Kirjanduse Komitee, 1966. - 370 lk. • TA A / 555; EPAM R 18919; RR 2-219.885,2-299.357, 2-258.996, Ar. 966; TÜ A 31820; KMAR B 33.409

57. Jänes, Henno. Eesti keele grammatika I. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1947. - 350 lk. • TA A / 560, Em 488; EPAM R 12160; TÜ A 50051; KMAR A 61.314

58. Jänes, Henno. Eesti keele tuletus õpetus. - Geislingen:Eddy, 1947. - 78 lk. • TA A / 2760; RR Ar. 946; TÜ A 48456; KMAR A 61.278

59. Jänes, Henno. Grammatik der estnischen Sprasche. - Stockholm: Utbildningsförlaget, 1972. - 159 lk. • TA A / 292, Xb - 1339
60. Jänes, Henno. Grammatik der estnischen Sprache. - Malmö: Liber, 1982. - 159 lk. • TA A / 292, Xb - 1339
61. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1945. - 261 lk. • EPAM R 12771; TÜ A 34647
62. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 259 lk. • TÜ 34647
63. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1955. - 256 lk. • EPAM R 12072; TÜ A 50050; KMAR A 61.313
64. Jänes, Henno. Meie emakeel I: Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 1. - 5. (4) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1966 lk. - 259 lk. • KMAR A 61.311
65. Jänes, Henno. Meie emakeel II. Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 5. (6) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1945. - 149 lk. • EPAM R 12087; TÜ A 54436
66. Jänes, Henno. Meie emakeel II. Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 5. (6) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 149 lk. • KMAR A 61.312
67. Jänes, Henno. Meie emakeel II. Eesti keele õpik ühes harjutustega rahvakoolidele. 5. J (6) õppeaasta. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1961. - 149 lk. • EPAM R 12819; TÜ A 50050
68. Jänes, Henno. Meie emakeel III. Eesti keele õpik ühe harjutustega rahvakoolidele. 6. ja 7. õppeaasta. - Stockholm: Rootsi- Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 179 lk. • TÜ A 54436; KMAR A 61.327
74. Kallak, Juhan. Aabits ja emakeele lugemik algkoolile. I õppeaasta. - München: UNRRA, 1946. - 222 lk. • EPAM R 22448; TÜ A 52242

79. Keeline esmaabi. Eesti-Rootsi. / Koostaja A.Joasoo. - 1944. - 32 lk. • TA A / 294

80. Kerstell, Helga. Mina ise: Jutte, harjutusi ja lühinäidendeid koolile ja kodule. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1971. - 95 lk. • TA A / 2168; EPAM R 12741; RR RA 50316; Ar_971

1825

82. Kiri- Kool Nr. 10- 45. - Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides, ÜEÜ Koolitoimkond, 1954-1959. • EPAM R 18913

83. Kiri- Kool Abivihik.Nr. 1-9.Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides, - 1953-1954. *EPAM*

84. Kodu- kool Nr. 1, 2... ? / Toim. Leida Juks, Tiiu-Mai ja Tõnu Vanderer. - Baltimore: Eesti Koolide Keskus USA-s, 1978

85. Kodu- kool: Töövihik kodusõppijaile ja lasteaiale. Nr. 1....? / Koostaja Aime Andra Martinson.New York: Eesti Koolifond USA-s, 1980

87. Kordamis ülesandeid emakeeles: Algkooli 5. kl. / Koostaja M. Mälgi. - Geislingen, 1947. - 19 lk.

88. Kotka- Nyman, Edith, Rebase-Aadli, Mare. Samm-Sammult edasi: Eesti keele õpik. II osa. Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1990. - 210 lk. • TA A / 2204; EPAM R 21247

99. Laan, Aleksander. Emakeeleõpik: Keeliste harjutuste kogu eesti täienduskoolidele. - New York: Eesti Koolitoimkond USA-s, 1961. - 128 lk. • RR 2-255.179, 2-263.370, 2-95-04331, Ar. 961 L; TÜ A 59061; KMAR B 33.099

105. Laste sõnaraamat / Toim.Endla Kannel jt. Toronto: Renyi, 1989. - 193 lk. • TA AC / 428; TÜ B 4780

110. Lenk, Valdek. Eesti keele harjutustuk I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskool,? . • EPAM R 12827

111. Lenk, Valdek. Eesti keele harjutustik II. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskool,? .

115. Lenk, Valdek. Õpeta mind lugema I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi lasteaed, 1968. - 80 lk. • TA AC / 832; EPAM R 12828; KMAR C 6941
116. Lenk, Valdek. Õpeta mind lugema II. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi lasteaed, 1974. - 80 lk. • TA AC / 832; EPAM R 20986; KMAR C 6941
117. Lepik, Evi. Minu raamat. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond. - 63 lk. • EPAM R 12728; RR 3-93-34, 3-93-35, 3-93-36, AR 3-93-13
123. Meie eesti keel. / Koostaja O. Randvee. - Willimantic: Eesti Koolide Keskus USA-s, 1983. - 104 lk. • EPAM R 22166; TÜ B 4675
127. Muuk, Elmar. Lühike eesti keeleõpetus I: Hääliku- ja vormiõpetus. - München: UNRRA, 1946. - 138 lk.
128. Muuk, Elmar. Lühike eesti keeleõpetus I: Hääliku- ja vormiõpetus. - Baltimore: Baltimore' i Eesti Kool, 1978. - 568 lk.
129. Muuk, Elmar; Rajamaa, Herman. Väike õigekeelsuse sõnaraamat. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1974. - 568 lk. • EPAM R 12726; RR 492.145, 496.141, 496.142, Ar. 974 ; KMAR A 62.041
1973
134. Nõu, Helga. Uus lugemik 1. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1984. - 64 lk. • TA AC / 951; EPAM R 12727; TÜ A 52326
135. Nõu, Helga. Uus lugemik 2. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1990. - 175 lk. • TA AC / 951; EPAM R 18917; RR Ar. 990 I; KMAR B 33.723
259
138. Oser, Winifred, Salasoo, Tiiu. Estonian for Beginners. Eesti keel algajatele. - Sydney: Council of Societs in Australia, 1982. • TA A / 199; EPAM R 22313,12176; TÜ A 45191
139. Oser, Winifred, Salasoo, Tiiu. Estonian for Beginners. Eesti keel algajatele. - Sydney: Council of Societs in Australia, 1987. - 189 lk. • TA A / 199; EPAM R 22313,12176; TÜ A 45191

140. Oser, Winifred, Salasoo, Tiiu. Estonian for Beginners. Eesti keel algajatele. - Sydney: Council of Societs in Australia, 1992. - 206 lk. • TA A / 199; EPAM R 22313,12176; TÜ A 45191
144. Paju, Otto. Kukeaabits. - Stockholm: Välis-Eesti, 1955. - 15 lk. • TA A / 975; EPAM R 12800; KMAR B 33.741
145. Parijõgi, Jüri, Reial, Gustav, Vaigla, Aleksander. Eesti koolilugemik. 6. õppeaasta. - München, 1946. - 204 lk. • KMAR B 33.750
155. Raag, Virve. Õpime eesti keelt. - Uppsala: Uppsala Universitet, 1993. - 73 lk. • EPAM R 20977; TÜ B 3724; KMAR C 7034
158. Rajamaa, Herman. Aabits ja emakeele-lugemik. - Estonia, 1949. - 149 lk. • EPAM R 12820
159. Rajamaa, Herman. Aabits ja emakeele-lugemik. - Stockholm:Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1955. - 182 lk. • TA A / 104; EPAM R 12813; TÜ A 50665; KMAR A 61.326
158. Rajamaa, Herman. Eesti aabits: Eesti kodudele ja koolidele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1966. - 64 lk. • TA A / 405; EPAM R 12714; TÜ A 49539; KMAR B 32.760
159. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1967. - 64 lk. • EPAM R 12254; TÜ A 49539; KMAR B 32.760
160. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. 1. vihik. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1967. - 64 lk. • EPAM 12254; TÜ 55500
161. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. 2. vihik. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1967. - 64 lk. • EPAM R 14738; TÜ A 55500
162. Rajamaa, Herman. Eesti alglugemik kodudele ja koolidele. 3 vihik. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1968. - 64 lk. • EPAM R 12716; RR 452.586; Ar. 968 L

163. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik I. Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1946. - 295 lk. • TA A / 438; EPAM R 12169, 12171; TÜ RA 51065, A 51292; KMAR A 61.559, A 61.558, A 61.560

164. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik I. Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1947. - 295 lk. • TA A / 438; EPAM R 12169, 12171; TÜ RA 51065, A 51292; KMAR A 61.559, A 61.558, A 61.560

165. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik I. Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1953. - 287 lk. • TA A / 438; EPAM R 12169, 12171; TÜ RA 51065, A 51292; KMAR A 61.559, A 61.558, A 61.560

166. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik II: IV ja V õppeaasta. - Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1947. - 320 lk. • TA A / 438; EPAM R 12256; TÜ A 51064; KMAR A. 61.561

167. Rajamaa, Herman. Eesti lugemik II: Lugemisraamat eesti koolidele, õpiringidele ja kodudele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1959. - 320 lk. • TA A / 1026; EPAM R 12070; TÜ 484.979, 499.193, 1-95-3473, Ar. 959 L; TÜ A 53122, Mäg 50; KMAR A 61.562

168. Rajamaa, Herman, Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Töövihik II õppeaastale. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1982. - 68 lk. • TA Em 3390, A / 1028; EPAM R 12163

169. Rajamaa, Herman, Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Töövihik III õppeaastale. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1982. - 88 lk. • TA Em 390, A / 1028; EPAM R 12162

170. Rajamaa, Herman, Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Töövihik IV õppeaastale. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1982. - 56 lk. • TA Em 390, A / 1028, EPAM 12166

171. Rajamaa, Herman, Leivat, Hella. Meie eesti keel I: Eesti keele õpik II, III ja IV õppeaasta õpilstele kodus ja koolis. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1983. - 180 lk. • TA Em 395, A / 1028; EPAM R 12707

172. Rink, Hildegard. Eesti keele lühisõnastik. - Eesti koolide keskus USA-s, 1974. - 166 lk. • EPAM R 12172; TÜ B 3984

183. Seene varjus: Vihiklugemik II õppeaastale. - Schwarzenbek: Schwarzenbeki Eesti Rahvusgrupi Haridustoimkond, 1945. - 32 lk. • TÜ A 53231

192. Tauli, Valter. Eesti grammatika I. Hääliku-, Vormi, ja sõnaõpetus. - Uppsala: Soome-Ugri Keelte Instituut, 1972. - 167 lk. • TA EB 79 / 441, A 785; EPAM R 18806; RR 2-255.153, 2-182.623, 2-182.622, 187.770, 188.641, 690.926, 229.364, Ar.972; TÜ 1913

A 33216; KMAR B 33.328

208. Vesterinen, Leeni, Vinter, Helmer. Eesti lugemik. - Helsingi: Otava, 1960. - 348 lk. • TA A / 431; RR 2-242.391, 2-250.623, Ar.960 L

216. Õpime eesti keelt. / Toim. Raili Kuslap. - Sydney: Sydney Eesti Täienduskool, 1980. - 47 lk. • TA A / 2201

217. Õpime eesti keelt: Harjutustik. / Koost. Raili Kuslap, Tõnu Meiusi, Vello Pihlak jt. - Sydney: Sydney Eesti Täienduskool, 1986. - 155 lk. • TA A / 2200

KIRJANDUS

30. Eesti kirjanduse radadel / Koostaja Mare Aadli, Edith Kotka-Nyman. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1987. - 406 lk. • TA A / 689; EPAM R 12768

31. Eesti kirjanduslugu 1. ja 2. osa. - Geislingen, 1948. - 83 lk. • TA A / 2045; EPAM R 22464; KMAR B 32.747

32. Eesti kirjanduslugu täienduskoolidele / Koostaja Endla Komi. - Toronto: Kanada Eesti Õpetajate Ühing, 1973. • TA Ap. 76

69. Jänes, Henno. Ülevaade eesti kirjandusest. / H. Jänese, A. Meesaare, O. Parlo, B. Söödi ja P. Viirese " Eesti kirjandusloo I- III " alusel koost. H. Jänes. / Stockholm /, 1950. 266 lk. • EPAM R 12826, 12735; TÜ A 51118; KMAR B 33.232

70. Jänes, Henno. Ülevaade eesti kirjandusest. / H. Jänese, A. Meesaare, O. Parlo, B. Söödi ja P. Viirese " Eesti kirjandusloo I- III " alusel koost. H.

Jänes. / Stockholm /: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1957. - 314 lk. • EPAM R 12826,12735; TÜ A 50052; KMAR B 33.232

95. Kreutzwald, FR. R.Kalevipoeg: Jutustus noortele Eesti muinaskangelaste elust ja seiklustest / Koostaja O. J. Kiesel. - Stockholm: Eesti Post, 1953. - 56 lk. • EPAM R 21157; KMAR B 33.444

96. Kreutzwald, FR. R.Kalevipoeg: Jutustus noortele Eesti muinaskangelaste elust ja seiklustest / Koostaja O. J. Kiesel. - New York: Eesti Koolide Keskus USA-s, 1980. - 56 lk. • EPAM R 21157; KMAR B 33.444

107. Lavavakk: Põimik eesti näidendeid. / Toim. Henno Jänes. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1965. - 302 lk. • EPAM R 12737; TÜ A 50668, Mäg. 327

113. Lenk, Valdek. Kalevipoeg: õppe- ja tööraamat lastele. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1965. - 24 lk. • EPAM R 20988; RR 3-37314, Ar. 965 BL

114. Lenk, Valdek. Kalevipoeg: õppe- ja tööraamat lastele. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1976. - 24 lk. • EPAM R 20988; RR 3-37314, Ar. 965 BL

125. Mihkla, Karl. Eesti Kirjanduse ülevaade III: II osa. - Gerestried: KKP, 1946. - 93-215 • EPAM R 22469

131. Mägi, Arvo. Lühike eesti kirjanduslugu I: Algusest kuni iseseisvusaja lõpuni. - Lund: Eesti Kirjanike Kooperatiiv, 1965. - 64 lk. • TA A / 427; EPAM R 12119; RR Es 809 ,

M 86

Arõ 33.83, 2-186.246, 2-186.247, 2-246.248, 2-186.249, 2-180.572, Ar.965 L; TÜ RA 49746; KMAR B 32.993

132. Mägi, Arvo. Lühike eesti kirjanduslugu II: Algusest kuni iseseisvusaja lõpuni. - Lund: Eesti Kirjanike Kooperatiiv, 1965. - 64 lk. • TA A / 427; EPAM R 12120; RR 2-186.251, 2-186.252, 2-186.253, 412.266, Arõ 33.84; TÜ A 49746, AK Mäg 440; KMAR B 32.993

149. Parlo, Oskar, Mihkla, Karl, Aavik, Johannes. Eesti kirjanduslugu I. - Heidenheim: Eddy. - 78 lk. • EPAM R 21004,22368; TÜ A 50264; KMAR B 32.742

150. Parlo, Oskar, Mihkla, Karl, Aavik, Johannes. Eesti kirjanduslugu I. - Baltimore: Baltimore' i Eesti Kool, 1978. - 85 lk. • EPAM R 21004,22368; TÜ A 50264; KMAR B 32.742

156. Raieloo, August. Peatükke Eesti kirjandusloost. - Geislingen, 1946. - 40 lk. • KMAR C 7015

191. Taev, K. Ülevaade väliskirjandusest ja esteetikast: Tööraamat gümnaasiumi ja kõrgema keskkooli viimasele klassile. - Gerestried: " Kauge Kodu Päevauudised " , 1946. - 216 lk. (Rototr.)

204. Valimik kirjandust I. / Toim. Herman, Rajamaa. - Teataja, 1945. - 296 lk. • TA A / 1676; EPAM R 12165; RR 410.897, 412.358, 437.649, 471.760, 492.149, Ar. 945; TÜ A 51035; KMAR A 61.680

205. Valimik kirjandust I. / Toim. K. Koljo. - Augsburg: USA- ala Eestlaste Keskesindus, 1948. - 214 lk. • KMAR B 33.097

206. Valimik kirjandust koolile. - Geislingen, 1946. - 34 lk.

207. Valimik lugemist noortele. / Valinud aj redig. Arvo Mägi. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1978. - 149 lk. • TA A / 1704; EPAM R 12747; RR 453.471, Ar. 978

2130

USUÕPETUS

119. Uus lauluraamat: Kirikus, koolis ja kodus kasutamiseks. - Geislingen: EELK, 1949. - 832 lk. • TA A / 2149, A / 1226; RR Ar.949 L; KMAR A 62.034, A 62.040

120. Uus lauluraamat: Kirikus, kooli ja kodus kasutamiseks. - Stockholm: EELK Komitee, 1958. - 875 lk. • TA A / 2149, A / 1226; RR 2.484.133, 2.490.105, 2.497.292, 2.505.179, Ar.958 L; KMAR A 62.034, A 62.040

121. Väike lauluraamat kirikule, koolile ja kodule. - New York: EELK USA mõlema praoskonna väljaanne, 1970. - 144 lk. • EPAM R 20990

195. Luur, Johann, Arumäe, August. Usuõpetus algkoolidele 1. - Stockholm: Svensk-Estniska Läroboksfonden, 1946. - 154 lk. • EPAM R 12743; RR 411.371, Ar.945 L; KMAR A 61.713

198. Luur, Johann, Arumäe, August. Usuõpetus algkoolidele II: III ja IV õppeaasta. - Stockholm: Eesti Raamat, 1947. - 147 lk. • EPAM R 12824; RR 2-233.700,2-235.789,Ar. 947 L; KMAR B 32.749

209. Luur, Johann, Arumäe, August. Usuõpetus koolile ja kodule. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1961. - 165 lk. • EPAM R 20991; KMAR A 61.315

LOODUSTEADUSED

LOODUSÕPETUS

101. Lang, J. , Paris, A ,Reial, G. Väike looduse sõber: õpperaamat algkooli IV klassile. - Geislingen, 1947. - 77 lk. • KMAR B 32.758

102. Lang,J. , Paris, A. ,Reial, G. Väike looduse sõber: õpik algkooli V klassile. - Augsburg, 1946. - 174 lk. • KMAR B 32.758

103. Lang,J. , Paris, A. ,Reial, G. Väike looduse sõber: õpik algkooli VI klassile. - Augsburg-Geislingen, 1946. - 106 lk.

104. Lang,J. , Paris, A. ,Reial, G. Väike looduse sõber: õpik algkooli VI klassile. - München, 1946. - 189 lk.

FÜÜSIKA

44. Füüsika gümnaasiumi II klassile. / B. Kilksoni ja J. Langi järele trükki seadnud A. Virro. - Geislingen, 1946. - 38 lk.

210. Virro, A. Füüsika I ja II. - Geislingen. Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194...

MAATEADUS

29. Eesti kaart: õppekaart (nimetustega) 40 x 25 cm. - Eesti Skautide Kirjavara, 1957.

33. Eesti- mu kodumaa: Lugemisvara noortele. Nr. 1. - London: Eesti Kooli Fond Inglismaal, 1952. - 36 lk. • EPAM R 18887; TÜ 51107

34. Eesti- mu kodumaa: Lugemisvara noortele. Nr. 2. - London: Eesti Kooli Fond Inglismaal, 1952. - 32 lk. • EPAM R 18887; TÜ A 51107

35. Eesti- mu kodumaa: Lugemisvara noortele. Nr. 3. - London: Eesti Kooli Fond Inglismaal, 1952. - 64 lk. • EPAM R 22451; TÜ A 51107

71. Kajasaar, Ado. Eesti maateadus. 1. vihik: Kodu ja koduümbruse loodus. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1966. - 48 lk. • TA AC / 572; EPAM R 12729; RR 2-219.889, 2-255.152, 2-95-4835, 2-95-4872, Ar. 966 L; TÜ A 54367

72. Kajasaar, Ado. Eesti maateadus. 2. vihik: Elust ja olust eesti kodus. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1970. - 56 lk. • TA AC / 574; EPAM R 12732; RR 2-219.883, 2-250.615, Ar. 970 L; TÜ A 54367

73. Kajasaar, Ado. Eesti maateadus. 3. vihik: Eesti kaart jutustab. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1974. - 49 lk. • TA AC / 573; EPAM R 12734; RR 2-219.882, 2-253.311, 2-253.312, 2-95-4873, Ar. 974

86. Komi, Endla. Eesti maateaduse kokkuvõte. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee. - 42 lk. • EPAM R 12170

108. Leht, A. Eesti (nagu ta oli enne Teist Maailmasõda.): Maateaduse õpperaamat koolidele. / Eesti kaardi koost. A. Tammekann. - Stockholm. Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1948. - 84 lk. • EPAM R 22459; TÜ A 51152, Mäg. 329; KMAR B 33.372

112. Lenk, Valdek. Eesti- meie maa, meie mäng. - Toronto, 1988

124. Meie kodumaa: Maast, ajaloost ja kirjandusest / Koostajad Leho Lumiste, Karl Ristikivi, Henno Jänes jt. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1963. - 256 lk. • EPAM R 12767; TÜ A 54479; KMAR A:61.325

215. Välismaailmajaod: Aasia, Ameerika, Aafrika, Austraalia ja Antarktis. / J. Kentsi järgi koost. A. Pendre, ümber tööt. A. Laasi. - Augsburg: Estonia. - 105 lk. • TA A / 617

AJALUGU

49. Ajalugu algkooli IV klassile. - Geislingen, 1946. - 32 lk. (Rototr.)

50. Ajalugu algkooli V klassile. - Geislingen, 1946. - 38 lk. (Rototr.)

97. Hinnov, Voiko,K. Eesti ajalugu keskajal. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194..? .

109. Hinnov, Voiko,K. Keskaeg. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194..? .

136. Kuusik. Vana aeg. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194....?

109. Lenk, Valdek. eesti ajalugu koolile ja kodule. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolide kirjastus, 1994.

136. Ojamaa, M. , Varmas, A. ja T. Eesti ajalugu. - Stockholm: Eesti Raamat, 1946. - 438 lk. • EPAM R 12085; RR Es 9, 410.558, 410.559, 410.560, 410.561, 411.306, 39.207 0-24
Ar. 946 L; TÜ A 50265, RA 50265, Mäg 498

141. Paas, Oskar. Eesti ajalugu täienduskoolidele: Lühikokkuvõte. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1969. - 106 lk. • EPAM R 20994; TÜ A 55487; KMAR B 33.077
142. Paas, Oskar. Eesti ajalugu täienduskoolidele: Töövihik I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1969. - 29 lk. • EPAM R 12829
143. Paas, Oskar. Eesti ajalugu täienduskoolidele: Töövihik I. - Toronto: Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee, 1982. - 29 lk. • EPAM R 12829
146. Parijõgi, Jüri, Algma, Toomas, Koit, Jakob. Eesti ajalugu algkoolidele. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamat, 1947
147. Parijõgi, Jüri, Algma, Toomas, Koit, Jakob. Eesti ajalugu algkoolile. - Stockholm: Eesti Raamat, 1946. - 313 lk. • TA A / 96; EPAM R 12161; RR 2-250.616, Ar.946 L; TÜ A 50270
148. Parijõgi, Jüri, Algma, Toomas, Koit, Jakob. Eesti ajalugu noorsoole. - Stockholm: Vaba-Eesti, 1954. - 288 lk. • TA A 321; EPAM R 18906; RR 2-196.325, 2-201.413, 2-209.305; KMAR B 33.370

VÕÕRKEELED

INGLISE KEEL

20. Bergmann, Eddy N. English in 40 Stunden (Nach americanischem Stile.). - Geislingen: Eddy, 1947.
21. Bergmann, Eddy N. Õppige inglise keelt mängides: Valimik inglisekeelseid lauseid koos eestikeelsete tõlgetega 200 kaardil. - Geislingen: Eddy, 1945 ?
22. Bruus, Karl. Inglise keele grammatika. - Augsburg-Hochfeld: Estonian YMCA School for Foreign Languages, 1947 ? . - 94 lk. • TA AC / 2007; KMAR B 32.852
26. Collins, Edward. Tõlkeharjutused inglise keele õppijatele. I Eestikeelne osa. / E. Collinsi järel H. Jakobsoni. - Augsburg-Hochfeld, 1946. • TÜ A 53233

52. Inglise keele kursus algajaile. 1. vihik. - Stockholm: Välis-Eesti, 1945. - 224 lk. • TA A / 624; EPAM R 21159; TÜ A 54433; KMAR A 61.970

76. Kalm, Jüri. A Practical English Grammar. - Stockholm: Baltic Humanitarian Association, 1946. - 116 lk. • TA A / 2711, Xb - 1346; EPAM R 1893

89. Kreutzberg, L. English- Estonian Text Book. - Geislingen, 194...?

89. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat I. - Vadstena: Orto, 1947. - 174 lk. • TA A / 628; RR 2-269.547, 2-251.721, 2-269.546, Ar.947 L; TÜ A 53235; KMAR b 32.754

90. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat I. - Augsburg: Estonia, 1948. - 112 lk. • TA A / 628; RR 2-219.884, 2-252.242, 2-269.548, Ar.947 L; TÜ A 53235; KMAR B 32.757

91. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat II. - Vadstena: Orto, 1947. - 176 lk. • TA A / 628; EPAM R 20954; RR 2-219.884, 2-252.242, 2-269.548, Ar.947 L; KMAR B 32.754

92. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat II. - Augsburg: Estonia, 1948. - 144 lk. • TA A / 628; EPAM R 20954; RR 465.501, 2-247.354, 2-248.277, 2-255.160, Ar.948 L; KMAR B 32.754

93. Kreutzberg, Marie. Inglise keele õpperaamat III. - Augsburg: Estonia, 1948. - 100 lk. • RR 2-269.004, Ar. 947 L

175. Ripman, Valter. A First English Book. - Stockholm, 1946. - 230 lk. • TA A / 2804

176. Ripman, Valter. A second English Book For Boys and Girls whose Mother Tongue is not English. - Helsingi: Painoteollisuus OY, 1945 • TA A / 2804

177. Ripman, Valter. Inglise keele õpik algajaile. I vihik. - Geislingen: Geislingeni ERK Rahvaülikool, 1946. - 24 lk. (Rototr.) • TÜ A 54191

180. Rungi, K. Inglise keele grammatika. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194...?

184. Simre, Minna. English Text I & II. - Geislingen: Eddy, 194..?

185. Simre, Minna. Everyday English II. - Geislingen: Eddy, 1957. - 48 lk. • RR 465.484, 465.477

186. Simre, Minna. Praktiline inglise keele grammatika I. - Geislingen: Eddy, 1946 • TA A / 158

187. Simre, Minna. Praktiline inglise keele grammatika II. - Geislingen: Eddy. - 106 lk. •

188. Simre, Minna. Praktiline inglise keele grammatika harjutustega. - Vadstena: Orto. - 256 lk. • EPAM R 12777; TÜ A 52216

214. Väike inglise keele kiirõpik ja sõnastik täieliku hääldamisjuhendiga. - Det-mold: H. Bösmann, 1945. - 64 lk.

SAKSA KEEL

46. Graf, A. E. Lühike saksa keele praktika ühes sõnastikuga. - Königsberg, 1944. - 156 lk. • TA VB 63 / 350, Erar / 13604, A / 2818; RR EA 37.368, EA 37.367, 250.558, 264.385, 376.372, 436.779; TÜ A 57442, A 2073

199. Wachmann, H. Deutsche Grammatik mit practichen Übungen I: Formnlehre. - Augsburg-Hocfeld, 1947. - 122 lk. • RR Ar.947 L

200. Wachmann, H. Deutsche Grammatik II: Grammatische Übungen. - Augsburg-Hochfeld, 1947 ?. - 84 lk.

201. Wachmann, H. Deutsche Grammatik I. - Augsburg: Estonia, 1948. - 120+ 84 lk.

202. Wachmann, H. Deutsche Grammatik II: Syntax. - Augsburg: Estonia, 1948. - 122 lk.

TEISED VÕÕRKEELED

HISPAANIA

51. Hispaania keele käsiraamat & õpik. / Koostaja I. Lender-Kask. - Stockholm: Välis-Eesti, 1946. - 108 lk. • TA A / 518

213. Väike hispaania keele õpperaamat. - Geislingen, 1948. - 56 lk. • TA A / 2117, Eer 9676

PRANTSUSE KEEL

23. Bulavkin, Olga. Prantsuse keele õpperaamat algajaile. - Ausburg: Estonia, 1948. - 64 lk.

ROOTSI KEEL

24. Collinder, Björn. , Aavik, Johannes. , Looits, Oskar. Rootsi-Eesti abiraamat. - Uppsala, 1944. - 144 lk. • RR 494.455, 1-95.3474, Ar. 944 L;Mäg. 42; KMAR A 61.706
25. Collinder, Björn. , Aavik, Johannes. , Looits, Oskar. Rootsi-Eesti abiraamat. - Uppsala, 1944. - 223 lk. • RR 494.455, 1-95.3474, Ar. 944 L;Mäg. 42; KMAR A 61.706
42. Ester, H. Praktiline rootsi keele õpik. - Vadstena: Estika, 1944. - 123 lk. • EPAM R 12774; RR 465.494, 2-260.306, Ar. 944 L; TÛ 50675; KMAR A 61.491
130. Mõni sõna rootsi keelt: / eesti-rootsi käibesõnavara. / 1. osa. - 18 lk. (Masinkiri). • TA A / 2592
151. Prova dig själv: Till häftana 1-4. - 1972. - 15 lk.
184. Seppik, Henrik. Praktiline rootsi keele õpik. - Stockholm, 1944. - 64 lk. • RR AR 4-95-359
190. Solitander, B. Rootsi keele õpik algajaile. / Eesti koolidele Rootsis kohandanud Helge Haage ja Herman Rajamaa. - Stockholm: C. E.Fritzes Bokförlags A. - B, 1945. - 303 lk. • TA A / 2554; EPAM R 12776; RR Ar. 945 L
212. Wieselgren, Greta. Rootsi keele õpik. - Stockholm: Almqvist Wiksells skolböcker, 1945. - 208 lk. • TA A / 297; EPAM R 12706; KMAR B 32.853

MUUSIKA

5. Aavik, Juhan. Kooli leelo I: Algkooli nooremate klasside lauluvara. - Stockholm, 1946. - 29 lk. • TA A / 104; EPAM R 12191; KMAR B 33.298
6. Aavik, Juhan. Kooli leelo I: Algkoolide nooremate klasside lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Öpperaamatufond, 1956. - 26 lk. • TA A /104; EPAM R 12191; KMAR B 33.298

7. Aavik, Juhan. Kooli leelo II: Algkooli vanemate klasside lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1946. - 76 lk. • EPAM R 22453, R 12192; KMAR B 33.298
8. Aavik Juhan. Kooli leelo II: Algkooli vanemate klasside lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1956. - 76 lk. • EPAM R 22453, R 12192; KMAR 33.298
9. Aavik Juhan. Kooli leelo III: Keskkooli ja gümnaasiumi lauluvara. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1947. - 76 lk. • TA A / 1446; EPAM R 18925; KMAR 33. 298
19. Aruvald, Lydia. Täienduskoolide lauluvara (nootidega). - Toronto:Toronto Eesti Selts Täienduskooli Komitee, 1981. - 131 lk.
81. Kiisk, H. Eesti laulud nootidega. - Stockholm: Rootsi-Eesti Õpperaamatufond, 1977
106. Laule, mängu ja tantse väikelastele / Koostajad A. Kullang, A.Sõrra. - Toronto:Toronto Eesti Seltsi Lasteaed, 1972. - 63 lk. • EPAM R 18903
133. Noodid Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolide lauluõpikule ja Noorte laulik. / Koostaja L. Aruvald. - Toronto, 1981. - 32 lk.
153. Päts, Riho. Lemmiklaulik I ja II: Laule algkooli noorematele klassidele. - Augsburg, 1946. - 44 lk. • EPAM R 22462
157. Rajaloo, Elmar. Minu laul. - Sydney: Sydney Eesti Seltsi Täienduskool, 1965. - 51 lk TA A / 1021; EPAM R 22444; KMAR B 32.769
179. Runge, Ene.Lood ja laulud lastele- emadele ja vanaemadele lugemiseks. - Kanada. • TA A / 789; RR Ar. 98

3-7

MATEMAATIKA

14. Algebra algkooli III klassile. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 1947
15. Algebra algkooli IV klassile. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 1947

75. Kallak, J., Kallak, E., Araste, E. Elavad arvud: Matemaatika õpik algkoolidele. II õppeaasta. / Ilmunud Saksamaal fotokoopias 1943. a. tr. järgi /, 1946. - 104 lk.

77. Kasvand, August, Lang, Juhan, Paas, Osakar. Matemaatika ülesannete kogu algkoolil III klassile. - Geislingen: Kultuur, 1947. - 45 lk.

78. Kasvand, August, Lang, Juhan, Paas, Oskar. Matemaatika ülesannete kogu algkooli V klassile. - Geislingen: Kultuur, 1948. - 71 lk. • EPAM R 21161; TÜ A 51443; KMAR B 32.756

122. Maramaa, August. Väike matemaatik IV: Matemaatika õpik algkoolile. - München: UNRRA, 1946. - 190 lk. • TA A / 845; EPAM R 22445; RR 2-252.753, 2-252.754, 2-252.755, 2-253.302, Ar.961 L

174. Rebassoo, H. Neljakohaliste logaritmid tabel. - Augsburg: Eesti Gümnaasium Augsburgis, 1945. - 16 lk. • TA A / 2765

181. Ruumet, Leo. Algebra õpik: Gümnaasiumi II kl. Vihik 1- 2. - Augsburg-Hochfeld, 1946. - 57 lk.

182. Ruumet, Leo. Algebra õpik: Gümnaasiumi II kl. Vihik 1- 2. - Augsburg-Hochfeld, 1946.

195. Trigonomeetria. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194..? .

210. Virro, A. Analüütiline geomeetria. - Geislingen: Geislingeni Eesti Gümnaasium, 194...

SPORT

54. Jõks, Feliks. Sportliche Erziehung. - Horneburg: World' s YMCA / YWCA, 1948. - 140 lk.

NIMEREGISTER

AADLI, Mare	1; 2
AAVIK, Juhan	3- 9
ALTTOA, Villem	16; 17
ARUVALD, Lydia	19
BERGMANN, Eddy	20; 21
BRUUS, Karl	22
BULAVKIN, Olga	23
COLLINDER, Björn	24; 25
COLLINS, Edward	26
ESTER, H.	42
GNADENTEICH, Jaan	45
GRAF, A. E.	46
HAMAN, Arthur	47; 48
HINNOV, Voiko	49; 50
INNO, Karl	53
JÕKS, Feliks	54
JÄNES, Henno	56- 70
KAJASAAR, Ado	71- 73
KALLAK, Juhan	74; 75
KALM, JÜRI	76
KASVAND, August	77; 78
KERSTELL, Helga	80
KIISK, H.	81
KOMI, Endla	86
KOTKA-NYMAN, Edith	88

KREUTZBERG, L.	89
KREUTZBERG, Marie	90- 94
KREUTZWALD, FR. R.	95; 96
KUUSIK	97
LAAN, Aleksander	99
LANE, Margaret Stuart	100
LANG, Juhan	101- 104
LEHT, A.	108
LENK, Valdek	109- 116
LEPIK, Evi	117
LUUR, Johann	119- 121
MARAMAA, August	122
MIHKLA, Karl	125
MUUK, Elmar	127- 129
MÄGI, Arvo	131; 132
NÕU, Helga	134; 135
OJAMAA, M.	136
OLVING, E.	137
OSER, Winifred	138- 140
PAAS, Oskar	141- 143
PAJU, Otto	144
PARIJÕGI, Jüri	145- 148
PARLO, Oskar	149; 150
PÕLDMÄE, Aime	152
PÄTS, Riho	153
RAAG, Virve	154
RAIELOO, August	155
RAJALOO, Elmar	156; 157
RAJAMAA, Herman	158- 173

REBASSOO, H.	174
RIPMAN, Walter	175- 177
RINK, Hildegard	178
RUNGE, Ene	179
RUNGI, K.	180
RUUMET, Leo	181; 182
SEPPIK, Henrik	184
SIMRE, Minna	185- 188
SOLITANDER, B.	190
TAEV, K.	191
TAULI, Valter	192
TOOMSE, E.	194
WACHMANN, H.	199- 202
VESTERINEN, Leeni	208
VIRRO, A.	210; 211
WIESELGREN, Greta	212
	121;195; 198; 209

AINEREGISTER

AJALUGU	12; 13; 49; 50; 97; 109; 136; 141- 143; 146; 147; 148
EESTI KEEL	1- 4; 10; 11; 16; 17; 18; 28; 37- 41; 47; 48; 56- 68; 74; 79; 80; 82- 85; 87; 88; 99; 105; 110; 111; 115; 116; 117; 123; 127- 129; 134; 135; 138; 139; 140; 144; 145; 155; 158- 174; 183; 192; 208; 216; 217
FÜÜSIKA	44; 210
HISPAANIA KEEL	51; 213
INGLISE KEEL	20- 22; 26; 52; 76; 89; 90- 94; 175; 176; 177; 180; 186- 189; 214
JOONESTAMINE	193; 196
KIRJANDUS (KIRJANDUSLUGEMIKUD)	30- 32; 69; 70; 95; 96; 107; 113; 114; 125; 131; 132; 149; 150; 156; 191; 204- 207
LOODUSÕPETUS	101- 104
MAATEDUS	29; 33- 35; 71- 73; 86; 108; 112; 124; 215
MATEMAATIKA (SH. ALGEBRA, ARITMEETIKA)	14; 15; 75; 77; 78; 122; 174; 181; 182; 195; 210
MUUSIKAÕPETUS (SH. LAULMINE)	5- 9; 19; 81; 106; 133; 153; 157; 179
PRANTSUSE KEEL	23
ROOTSI KEEL	24; 25; 42; 130; 151; 184; 190; 212

SAKSA KEEL	46;199-202
SPORDIÕPETUS	54
USUÕPETUS	119-
	121;195; 198; 209

AUTORITA JA KOLLEKTIIV-AUTORIGA RAAMATUD

AB: EESTI TÄHESTIK	10
ABD: EESTI LASTE AABITS	11
AJALUGU ALGKOOLI IV KLASSILE	12
AJALUGU ALGKOOLI V KLASSILE	13
ALGEBRA III KLASSILE	14
ALGEBRA IV KLASSILE	15
ANTSU AABITS	18
DIISEL-, GAASI- JA ERITÜÜPI MOOTORID, JÕUVANKRI	
EHITUS- MATERJALID	27
EESTI INGLIS	28
EESTI KAART	29
EESTI KIRJANDUSE RADADEL	30
EESTI KIRJANDUSLUGU 1 JA 2 OSA	31
EESTI KIRJANDUSLUGU TÄIENDUSKOOLOIDELE	32
EESTI- MU KODUMAA	33;
	34; 35
ELEKTER	36
EMAKEELE LUGEMIK AGKOOLOILE	37
EMAKEELE LUGEMIK KOOLILE JA KODULE	39; 40
EMAKEELE LUGEMIK ALGKOOLIDELE	38
ESIMESED TUHAT SÕNA EESTI KEELES	41
FOTOGRAAFIA	43
FÜÜSIKA GÜMNAASIUMI II KLASSILE	44
HISPAANIA KEELE KÄSIRAAMAT & ÕPIK	51

INGLISE KEELE KURSUS ALGAJAILE	52
JÕUÜLEKANNE	55
KEELINE ESMAABI	79
KIRI-KOOL	82
KIRI-KOOL ABIVIIK	83
KODU-KOOL	84
KODU-KOOL: TÖÖVILIK KODUSÕPPIJAILE JA LASTEALALE	85
KORDAMISÜLESANDEID EMAKEELES	87
KÄSIRAAMAT JUHILOA SAAMISEKS ROOTSIS	98
LASTE SÕNARAAMAT	105
LAULE, MÄNGE JA TANTSE VÄIKELASTELE	106
LAVAVAKK	107
LIIKLUSMÄÄRUSTIK	118
MEIE EESTI KEEL	123
MEIE KODUMAA	124
MOOTOR- EHITUS JA GAASISTUS	126
MÕNI SÕNA ROOTSI KEELT	130
NOODID	133
PRÖVA DIG SJÄLV	151
SEENE VARJUS	183
TEHNILISE JOONESTAMISE KURSUS MASINAEHITUSE	
ALAL	193
TRIGONOMEETRIA	195
TSINKOGRAAFIA LÜHIKURSUS	196
UUS LAULURAAMAT	197;
	198
VALGUSTUS JA KÄIVITAMINE	203
VALIMIK KIRJANDUST	204
VALIMIK KIRJANDUST I	205

VALIMIK KIRJANDUST KOOLILE	206
VALIMIK LUGEMIST NOORTELE	207
VÄIKE LAULURAAMAT KIRIKULE, KOOLILE JA KODULE	209
VÄIKE HISPAANIA KEELE ÕPPERAAMAT	213
VÄIKE INGLISE KEELE KIIRÕPIK JA SÕNASTIK TÄIELIKU HÄÄLDAMISJUHENDIGA	214
VÄLISMAAILMAJAOD	215
ÕPIME EESTI KEELT	216
ÕPIME EEST KEELT : HARJUTUSTIK	217

VÄLJAANDMISKOHTADE JA KIRJASTUSTE / VÄLJAANDJATE REGISTER

AUGSBURG	38; 102; 103
AUGSBURG-HOCHFELD	22; 26; 103; 181; 182
BALTISKA KYRO KONTORET (STOCKHOLM)	45
BÖSSMANN (DET- MOLD)	214
C. E. FRITZ BOKFÖRLAGS A.- B. (STOCKHOLM)	190
EDDY (GEISLINGEN)	20; 21; 58; 149; 185; 186; 187; 188
EELK (GEISLINGEN)	197
EELK KOMITEE (STOCKHOLM)	198
EESTI GÜMNAASIUM AUGSBURGIS (AUGSBURG)	37; 174
EESTI KIRJANDUSE KOMITEE (SAN FRANCISCO)	56
EESTI KOOLI FOND INGLISMAAL (LONDON)	33; 34; 35
EESTI KOOLI FOND USA-S (NEW YORK)	85; 96
EESTI KOOLI KOMITEE (USA)	2; 123 ; 178
EESTI KOOLIDE KESKUS (LUND)	132
EESTI KOOLITOIMKOND USA-S (NEW YORK)	99
EESTI KOOLIDE KESKUS USA-S (BALTIMORE)	84; 128; 150; 152
EESTI POST (STOCKHOLM)	95
EESTI RAAMAT (STOCKHOLM)	120; 136; 147
EESTI SELTSI TÄIENDUSKOOL (SYDNEY)	157; 216; 217
EESTI SKAUTIDE KIRJAVARA	29

ERK AUTOKOOL (GEISLINGEN)	118
GESLINGEN	12; 13; 31; 43; 44; 53; 87; 89; 126; 137; 156; 203; 206; 213
GEISELINGI EESTI GÜMNAASIUM	14; 15; 49; 50; 79; 97; 195; 210; 211
GERESTRIED	191
KANADA EESTI ÕPETAJATE ÜHING (TORONYO)	32
KULTUUR (GEISLINGEN)	77; 78
KÖNINSBERG	46
LIBER (MALMÖ)	60
MÜNCHEN	122; 145
OSBORNE (LONDON)	41
ORTO (VADSTENA)	42; 90; 92; 189
RENYI (TORONTO)	105
ROOTSI-EESTI ÕPPERAAMATU FOND	1; 6; 7; 8; 9; 30; 57; 61; 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 70; 71; 72; 73; 80; 81; 88; 108; 117; 121; 124; 129; 134; 135; 146; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 172; 173; 207
SOOME-UGRI KEELTE INSTITUUT (UPPSALA)	192
SYDNEY	138; 139; 140
STOCKHOLM	5; 69, 175; 184
STOCKHOLM UTBILDNINGSFÖRLAGET (STOCKHOLM)	59
TEATAJA	204
TORONTO	18; 39; 112; 133

TORONTO EESTI SELTSI LASTEAED (TORONTO)	106; 115; 116
TORONTO EESTI SELTSI TÄIENDUSKOOL (TORONTO)	19; 86; 109; 110; 111; 113; 114; 141; 142; 143
UNRRA (MÜNCHEN)	16; 74; 122;104;127
UPPSALA	25; 47; 48
UPPSALA UNIVERSITET (UPPSALA)	154; 155
VABA EESTI (STOCKHOM)	148
VÄLIS-EESTI (STOCKHOLM)	3; 4; 51; 52; 144
ÜEÜ KOOLITOIMKOND (USA)	82
YMCA (HORNEBURG)	54

KOKKUVÕTE

1940- ndate aastate I pool tähendas Eestile ja tema rahvale ränki katsumusi. Eesti Vabariik kadus maailmakaardilt, nõukogude okupatsioon ning sellele järgnenud Teine maailmasõda saksa okupatsiooniga ja hirm läheneva rinde ees tingisid suurenenud põgenike voolu 1943. aasta sügisel ja järgmise aasta kevad- ja suve kuudel peamiselt Rootsi ja Soome.

1944. aastal välismaale saabunud põgenike hulgas oli palju alg- ja keskkooli ning gümnaasiumi õpilasi, kellel oli kodumaal koolitee pooleli jäänud. Siit tulenes vajadus jätkata poolelijäänud haridusteed.

Esimesed Eesti koolid asutatigi põgenike laagritesse. Õpilaste ja õpetajate suur arv laagreis andis päevakoolide asutamise küsimusele suure aktuaalsuse, kuna kohalikesse koolidesse siirdumine oli võimatu laste keeleoskamatusel tõttu.

21. jaanuaril 1945. aastal Rootsis Eesti Komitee Koolitoimkonna asutamisega algas Eesti koolide loomine. Lisaks alg- ja keskkoolidele ning gümnaasiumitele asutati ka täienduskooli, lastele kes ei saanud õppetööst osa võtta Eesti koolides. Täienduskoolide töö toimus ühel päeval nädalas kuue aasta vältel.

1995. aastal tegutses Rootsis kolm , USA-s üheksa, Kanadas seitse, Austraalias ja Lätis üks, ning Venemaal kaks Eesti kooli. Lisaks koolidele tegutsesid keelte kursused, eesti lasteaiad, kolledzid ja instituudid.

Haridussüsteem vajab normaalseks eksisteerimiseks ka õppekirjandust. Esimese kirjastusena asus eesti keelseid õpikuid toimetama kirjastus " Orto " 1944. aastal. Peamise töö õppekirjanduse kirjastamise alal tegi 1945. aastal asutatud " Eesti-Rootsi Õpperaamatufond ". Kokku ilmus fondilt

nelikümmend viis õpperaamatut, lisaks õpikutele anti välja ka noorsooraamatuid.

Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi kõrval andsid suuremal määral õppekirjandust välja Sigtuna Eesti Gümnaasium (15 trükist), Geislingeni Eesti Gümnaasium (9 trükist) ning Toronto Eesti Seltsi Täienduskooli Komitee (10 trükist).

Palju õpikuid ilmus täiendatult kordustrukkidena. Viimane teadaolev õpik ilmus 1994. aastal ajaloost.

Emakeelsed õpperaamatud kõikidele koolitüüpidele ja õppeainetele mõjuvad väga soodsalt rahvuskeelse hariduse ja kultuuri arenule, ning aitavad säilitada lastes rahvustunnet ning austust ja huvi vanemate kodumaa vastu.

Kokkuvõtteks võib öelda, et suurtele raskustele ja ümberkorraldustele vaatamata suudeti ka kõige raskemates tingimustes varustada Eesti koole emakeelse õppekirjandusega.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Aavik, J. Aabits ja lugemik koolile ja kodule.
2. Algkooli õppe ja tunnikavad. Eesti Õpetajate Eesindus. Geislingen, 1946.
3. Bülletään nr 23. Stockholm, 1975.
4. Eesti kirjanduslugu täienduskoolidele./ koost. E. Komi. Toronto, 1973.
5. Eesti raamat vabas maailmas: Bibliograafiline ülevaade 1944- 1970. / Koost. B. Kangro. Lund, 1971.
6. Eesti raamat võõrsil 1970-1984. Toronto, 1984.
7. Eeller, H. Raamat noorimaile. // Eesti Päevaleht, 1971. - nr. 41.
8. Jänes, H. Eesti keel: Selle, ehitus, areng ja ortoloogia. San Francisco, 1966.
9. Jänes, H. Eesti keele grammatika I. Stockholm, 1947.
10. Jänes, H. Eesti kool 1974: Eesti Gümnaasiumi ühingu aastaraamat. Stockholm, 1974.
11. Kajasaar, A. Eesti maateadus I . Stockholm, 1966.
12. Kajasaar, A. Eesti maateadus II . Stockholm, 1970.
13. Kajasaar, A. Eesti maateadus III . Stockholm, 1974.
14. Kalda, M. Eesti pagulaskirjandus 1944-1992. Tln., 1995.
15. Kangro, B. Eesti Rootsis. - Lund: EKK, 1976.
16. Kangur, J. Isamaatus. Rahvuslik kontakt. Rootsi, 1981. - nr. 3.
17. Kotka- Nyman, Rebas- Aadli Mare. Samm- sammult edasi. Stockholm, 1990.
18. Leht, A. Eesti: Maateaduse õpperaamat koolidele. Stockholm, 1948.
19. Lenk, V. Õpeta mind lugema I. Toronto, 1968.
20. Lenk, V. Õpeta mind lugema II. Toronto, 1974.
21. Meie kodumaa: Maast, ajaloost ja kirjandusest. Stockholm, 1964.

22. Mägi, A. Lühike eesti kirjanduslugu I. Lund, 1965.
23. Mägi, A. Lühike eesti kirjanduslugu II. Lund, 1965.
24. Mida sisaldavad uued täienduskoolide kavad // Eesti Päevaleht, 1965. - nr. 33.
25. Nõu, H. Uus lugemik. I. Stockholm, 1984.
26. Nõu, H. Uus lugemik II. Stockholm, 1990.
27. Oser, W. Estonian for beginners. Sydney, 1982.
28. Parijõgi, J. Eesti ajalugu algkoolidele. Stockholm, 1947.
29. Parijõgi, J. Eesti ajalugu algkoolidele. Stockholm, 1954.
30. Rajamaa, H. Eesti lugemik. Stockholm, 1946.
31. Rajamaa, H. Eesti lugemik II. Stockholm, 1959.
32. Rajamaa, H. Meie eesti keelt. Stockhom, 1982.
33. Rajamaa, H. Sigtuna- varemete ja koolide linn. Kodukolle. Stockholm, 1946. - nr. 4/5.
34. Rajangu, V., Meriste, M. Eesti koolid ja eesti keele õpe välismaal. Tln. , 1995.
35. Rootsi-Eesti Õpperaamatufond. Eesti Kroonika. Stockholm, 1956.
36. Runge, E. Lood ja laulud lastele. Toronto, 1965.
37. Salasoo, T. Eesti keele õpetamine ja õppimine välismaal // Aja Kiri. - 1990 / 91. - Nr. 59.
38. Tammine rahvas I koguteos. Eesti Komitee Rootsis. Stockholm, 1965.
39. Tammine rahvas II koguteos. Eesti Komitee Rootsis. Stockholm, 1965.
40. Täienduskoolide tööpõllult. Eesti Komitee teated nr. 6. - Stockholm, 1960.
41. Valimik kirjandust / Rajamaa, H. Teataja, 1945.
42. Valmas, A. Edukas ja kõmuline " Orto ". // Keel ja Kirjandus, 1993. - nr.9.
43. Valimik lugemist noortele. Stockholm, 1978.
44. Vesterinen, L. Eesti lugemik. Helsingi, 1960.

45. Õpime eesti keelt. / Toim. Kuslap, R. Sydney, 1980.
46. Õpime eesti keelt: Harjutustik / Toim. Kuslap, R. Sydney, 1986.

Õppekirjanduse väljaandmine õppeainete lõikes

	Õppeained	19 40	19 41	19 42	19 43	19 44	19 45	19 46	19 47	19 48	19 49	19 50	19 51	19 52	19 53	19 54	19 55	19 56	19 57
1	Ajalugu							4	1							1			
2	Eesti keel					2	6	8	5		1				1	2	4		
3	Füüsika							1											
4	Hispaania keel							1		1									
5	Inglise keel						4	4	4	2									1
6	Joonestamine																		
7	Kirjandus						1	4		2					1				1
8	Loodusõpetus							3	1										
9	Maateadus									1				3					1
10	Matemaatika						1	4	3	1									
11	Muusikaõpetus							4										1	1
12	Prantsuse keel									1									
13	Rootsi keel					4	2												
14	Saksa keel					1				2	2								
15	Usuõpetus							1	1			1	1						

	19 58	19 59	19 60	19 61	19 62	19 63	19 64	19 65	19 66	19 67	19 68	19 69	19 70	19 71	19 72	19 73	19 74	19 75	19 76	19 77	19 78
1												1									
2		1	1	2	2			1	2	3	2	1			2						
3																					
4																					
5																					
6								1													
7								3								1					2
8																					
9									1				1								
10																					
11								1							1					1	
12																					
13															1						
14																					
15													1								

	19 79	19 80	19 81	19 82	19 83	19 84	19 85	19 86	19 87	19 88	19 89	19 90	19 91	19 92	19 93	19 94	19 95	Ilmumis- aastata	Kokku
1																1		3	11
2																		5	51
3																			1
4																		1	3
5																		1	16
6																			1
7		1							1									1	18
8																			4
9											1								9
10																		2	11
11			1																10
12																			1
13																		2	9
14																			5
15																			6

Kirjastuste ja autor-kirjastajate poolt välja antud õppekirjanduse hulk aastate lõikes

	Kirjastused, autor-kirjastajad	19 40	19 41	19 42	19 43	19 44	19 45	19 46	19 47	19 48	19 49
1	Augsburg						1	2			
2	Augsburg - Hocefeld							4	1		
3	Baltiska Kyro Kontoret						1				
4	Bössmann (Det - mold)						1				
5	C.E. Fritz Böckförlags AB						1				
6	Eddy (Geislingen)						1	1	2		
7	EELK										1
8	EELK Komitee										
9	Eesti Gümnaasium Augsburgis						2				
10	Eesti Kirjanduse Komitee										
11	Eesti Kooli Fond Inglismaal										
12	Eesti Kooli Fond USA-s										
13	Eesti Kooli Komitee										
14	Eesti Koolide Keskus										
15	Eesti Koolitoimkond USA-s										
16	Eesti Koolide Keskus USA-s										
17	Eesti Post										
18	Eesti Raamat						1	2			
19	Eesti Seltsi Täienduskool										
20	Eesti Skautide Kirjavara										
21	ERK Autokool							1			
22	Geislingen							10	2	2	
23	Geisalingeni Eesti Gümnaasium					1			2		

